

NEPRIKLAUSOMA LIE TU VA

The oldest and biggest Lithuanian newspaper in Canada.

Le plus gros et plus vieux journal lituanien au Canada.

Seniausias tautinės demokratinės minties savaitraštis Kanadoje.

NR. 49-50 (1023-1024)

LIETUVIŲ JAUNIMO METAI, 1966. GRUODIS - DECEMBRE - DECEMBER 21. * XXV METAI *

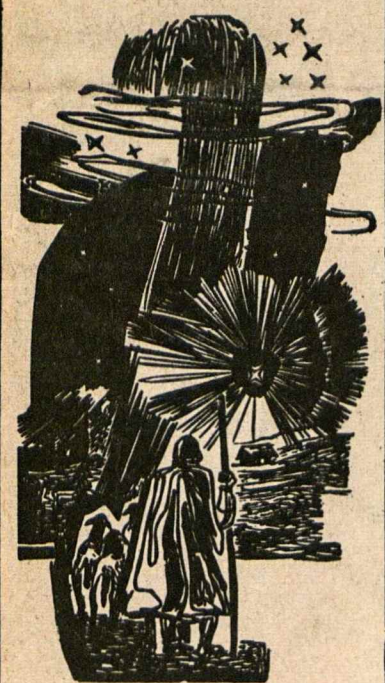
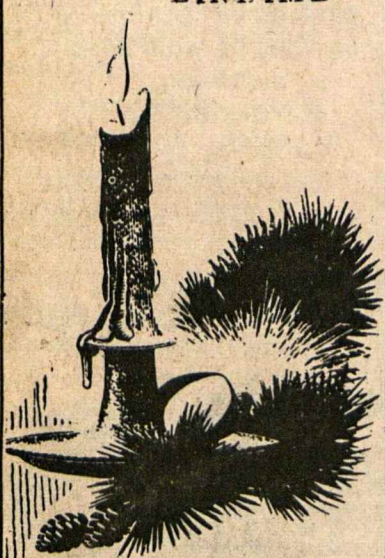
LITUANIE INDEPENDANTE * INDEPENDENT LITHUANIA *

Postage paid at Lachine, P.Q.

Visus "NEPRIKLAUSOMOS LIE-
TUVOS" bendradarbius, prenume-
ratorius, skaitytojus, rėmėjus
ir visus lietuvių šiaurės ir an-
apus geležinės uždvaros sveiki-
name Kalėdų šventėms

IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

LINKIME

NL Bendrovė, Redakcija
ir Administracija.

Stanislovas Mikolajčikas, b. Lenkijos ministras pirmininkas, pasirašęs su Lietuva taikos sutartį, kurią Lenktija pripažino dar Churchillio vyriausybės teze, kad į rytus nuo Kurzono linijos lenkų nėra. Mikolajczyk dabar mirė. Ilgą laiką jis buvo valstiečių sąjungos, tarptautinės, pirmininkas. Iš Lenkijos jis turėjo pabėgti, nes nepakėlė sovietinės okupacijos.

- Hanojus pranešė, kad amerikiečiai subombardavo Hanojuje Komkino ir čekoslovakijos atstovybes.
- Eisenhoweriui padaryta tulžies pūslės operacija, kuri gerai pasisekė.

KALEDŲ ŠVENČIŲ PROGA

NUOSIRDŽIAI SVEIKINAME VISUS GEROS VALIOS
KANADOS LIETUVIUS IR LINKIME LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
LIETUVOS GENERALINIS KONSULAS KANADAI IR
H. ŽMUIDZINIENE

Visus mielus bičiulius, draugus ir pažįstamus Kanadoje ir toli nuo mūsų gyvenančius, Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų progą nuoširdžiausiai sveikiname ir linkime sveikatos ir geriausios sėkmės gyvenime. Ta pačia proga širdingai dėkojame už gausius sveikinimus.

Vieton individualių sveikinimų laiškais Prezidento Dr. K. Griniaus paminklui, "Baltijos" stovyklai ir spaudai skiriame aukas.

Montréal, 1966 m. E. ir J. Kardeliai.

Daug džiaugsmo šv. Kalėdų šventėse. Laimingų ir sėkmingų Naujųjų Metų linki visiems esantiems ir būsimiems klubo nariams
Montrealio Lietuvių Žvejotojų-Medžiotojų klubo "NIDA" Valdyba.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ
AMERIKOJE
123 Montrealio Kuopos Valdyba.

Laimingų Švenčių ir Naujų Metų visiems Montrealio
Lietuviams linki

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE
MONTREALIO SKYRIUS.

MONTREALIO LIETUVIŲ VALSTIEČIŲ
LIAUDININKŲ IR VARPININKŲ KLUBAS
Švenčių proga daug laimės linki visiems
Montrealio Lietuviams.

KAS NAUJA KANADOJE

PRIIMTAS "MEDICARE" PLANAS

Ilgai svarstytas ir susidūręs su sunkumais "Medicare" planas pagaliau priimtas. Jis numato pagrindinių krypčių gydymo priemonės. Bet opozicija reikalavo platesnio plano, kuris apimtų stomatologiją, psichologiją, optometriją, chiropraktiką ir kt. Sveikatos min., prieš patiekdamas įstatymą balsuoti, pasiūlė pataisą: jeigu provincijos tą pilnesnį gydymą įves, tai federalinė vyriausybė išlaidas apmokės.

"Medicare" plano priimtas įstatymas, kuriuo užtikrinamas aprūpinimas senatvėje. Jis numato: jeigu gaunąs senatvės pensiją neturi lėšų pajamų, tai jam bus mokama mėnesiui ne 75, bet 105 doleriai pensijos mėnesiui.

"Medicare" įstatymas pradės veikti ne vėliau 1968 m. liepos 1 d.

- Britų Kolumbijos uostai sustoję veikę, nes kilo uosto darbininkų streikas.
- Air Canada plečia įmonę ir plečia skridimus. Užsakyta 10 sprausminių lėktuvų greitesnių už garų: dalis prancūzų-anglų firmų su 1,400 mylių greičio ir kita dalis Amerikai su 2,000 mylių greičio.
- Čekoslovakijos užs. r. min. V. David vieši Kanadoje ir tariasi su užs. reik. min. Martinu.
- Montrealio Vickers pastatė 19 mil. dol. vertės labai stiprų ledlaužį, kuris veiks šiaurėje, turėdamas 122 asmenis įgulos.

Mac Eachen,

federalinis sveikatos ministras, iškovojo planą "Medicare".

- Kanadoje akmens anglies kašimas pakilo apie 3%, pakilo ir anglies eksportas.
- Niagaros slenksčiai iš JAV pusės pradėti tirti ir tuo tikslu vandens masė nukreipta į Kanados pusę. Tyrimas daromas todėl, kad krioklio uolos pradėjo sparčiai irti.
- Atlanto sąjungos užs. reik. ministeriai tarėsi Paryžiuje dėl tolimesnės veiklos. Visi 14 sutarė NATO įėjimą stiprinti.
- Italijoje buvo paskelbtas įstatymas, kuriuo gyventojai apdedami papildomais mokesčiais nukentėjusių nuo potvynio naudai.
- Italijoje paskelbtas 24 val. geležinkelio streikas, reikalaujant pakelti atlyginimus už darbą.
- Jugoslavijoje vėl vyksta dideli valymai, nes Jugoslavijos žmonės jau iki gyvo kaulo atsimoda prievartinis Tito režimas.

kanados lietuvių bendruomenė

KANADOS ŠIMTMEČIO IŠVAKARĖSE SVEIKINAME VISUS TAUTIEČIUS ŠV. KALĖDŲ IR NAUJŲJŲ METŲ PROGA, LINKĖDAMI GAUSIAI DALYVAUTI ŠIO KRAŠTO IŠKILMĖSE, KARTU KELIANT LIETUVOS VARDĄ IR ATSKLEIDŽIANT LIETUVIŲ KULTŪRINĮ PAJĖGUMĄ.

Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdyba.

Džiaugsmingų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linki visiems Montrealio Lietuviams

KLB MONTREALIO SEIMELIO
PREZIDIUMAS.

Džiugių ir laimingų Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų, sesėms ir broliams šauliams, tėvynėje ir tremtyje linki
L.Š.S.T. LIETUVOS KARALIAUS MINDAUGO
ŠAULIŲ KUOPOS VALDYBA.

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų progą sveikina visus Lietuvos Kūrėjus-Savanorius, Karo invalidus, karius Ramovėjus ir Šaulius

L.K.V.S-gos "RAMOVĖ" Montrealio
Skyriaus Valdyba.

LIETUVOS ATGIMIMO SĄJŪDIS
MONTREALIO SKYRIUS.

Visus Montrealio Lietuvius, skautų Tėvus ir Rėmėjus, Kalėdų Švenčių progą sveikina
NERINGOS SKAUČIŲ TUNTAS IR
GELEŽINIO VILKO SKAUTŲ TUNTAS.

DŽIAUGSMO ŠVENTOMS KALĖDOMS IR VIEŠPATIES
PALAIMOS NAUJIEMS METAMS

MIELIEMS PARAPIJIEČIAMS. VISIEMS BIČIULIAMS
Aušros Vartų Parapijos kunigai:
Tėvas K. Peckys, S.J. Tėvas S. Kulbis, S.J.
Tėvas G. Kijauskas, S.J. Tėvas J. Venskys, S.J.

PALAIMOS IR RAMYBĖS KALĖDŲ ŠVENTĖSE
VISIEMS LINKI
Šv. Kazimiero Parapijos kunigai:
Kun. Dr. F. Jučevičius.
Kun. J. Gaudzė.

ŠV. ELZBIETOS DRAUGIJA
Šventų Kalėdų ir Naujų Metų progą sveikina visas
Draugijos NARĖS
Valdyba.

ŠV. ONOS DRAUGIJA
Šventų Kalėdų ir Naujų Metų progą sveikina visas
Draugijos NARĖS
Valdyba.

DR. KĘSTUTIS JUOZAS VALIŪNAS
naujasis VLIKo pirmininkas, g. 1923 m.

rugp. 6 d. 1941 m. baigęs Kauno VIII gimna-

NAUJA VOKIETIJOS POLITIKA

Nauja V. Vokietijos valdžia ir nauja politika. Užs. reik. min. ir min. pirm. pavaduotojas Brandt pareiškė, kad Kiešingerio valdžios politika bus labai skirtinga. Ji toli eis į rytus ir daug duos rytinei Vokietijai, bet jos nepripažins. Su Maskva ir jos satelitais plės santykius.

- Tailandas Vietnamui į pagalbą pasiuntė dalinius, o Australijai pranešė, kad naujų metų pradžioje atsiųs kelis batalijonus. Tuo tarpu Vietnamo ir Amerikos lėktuvai pradėjo bombarduoti Hanojų.
- V. Vokietijos kancleris Kiesinger pareiškė, kad nėra pagrindo bijoti totalizmo grėžimo Vokietijoje, kuri dabar nori tapti tarpininke tarp Rytų ir Vakarų.

zių, okupacijų metais aktyviai reikiškėsi pagrindžio kovose. Pasitraukus į Vakarus, pradėjo ekonomijos mokslų studijas. Lankė Grazo, Prachos, Wuerzburgo ir Tuebingeno universitetus. Pastarajame 1947 m. išgijo daktarą.

1951 m. atvykus į JAV sekmingai reikiškėsi ekonominiame gyvenime, būdamas dalininku daugelio prekybinių bendrovių. K.J. Valiūnas aktyviai reikiškėsi lietuvių visuomeniniame gyvenime, dažnai remia kultūrinius ir visuomeninius darbus. Turi plačius ryšius su Amerikos politiniais sluoksniais. Jaunimo Kongreso metu gražiai rėmė ir globojo iš kitų kraštų atvykusius delegatus.

PRAĖJUSI SAVAITĖ

DIDĖJA PEKINO NESUTARIMAI SU MASKVA

Maskva niekaip nesugeba įsiteikti Pekinui, kuris vis daugiau darosi agresyvus. Maskva paskutiniu laiku pasiūlė Pekinui sutartinai tiek ti šiaurės Vietnamui pagalbą, bet Pekinas griežtai pasiūlymą atmetė ir pareiškė, kad Maskva veidmainiaujanti: Maskva su Vasingtonu siekianti taikos, o Pekinui pasiūlymus daranti veidmainiaujanti.

Maskva dėl to yra stipriai susirūpinusi ir darosi vis neramesnė. Paskutiniu laiku yra žinių, kad ji savo karo dalinius iš vakarų Europos, kur jai negrėšia pavojus, pradeda atitraukti ir teikti Kinijos pasienyje.

LENKAI PRADEDA VIS DAUGIAU NERIMTI.

Gomulka įsakė Lenkijos ūkininkams daugiau gaminti duonos. Girdi - reikia baigti duonos importą iš Kanados ir Amerikos. Bet ne įsakė, kad ūkininkai daugiau laisvės turės ir daugiau galės uždirbti. Tuo tarpu, kas Gomulkai ypač nemalonu tai, kad Lenkijos kultūrininkai, - rašytojai, dailininkai, mokslininkai, išteikė Gomulkai memoranumą, kuriame pasmerkę sovietinę bolševikinę kultūros reikalų padėti ir reikalavo laisvės. Tai skandalas, kokio Gomulkos valdžia dar ne turėjo.

VATIKANAS SIEKIA TAIKOS SU KOMUNISTAIŠ

Kaip žinoma Popiežius Paulius VI norėjo vykti Lenkijon dalyvauti lenkų 1000 katalikybės metų sukaktuvėse, bet Lenkijos valdžia jo neįsileido, o kardinolc Wyszynskio neišleido į užsienius. Del to kilo santykių įsitempimas.

Tačiau paskutiniu metu daromi žygiai santykius išlyginti. Tuo tikslu Popiežius į Lenkiją buvo pasiuntęs savo specialų atstovą Msgr. Costa, kuris kalbėjosi su Wyszynskiu. Po to kardinolas savo pamoksluose paleido taikos toną. Bendrai, kun. Costa, kaip Vatikano diplomatas, jau yra daug atsiekęs: sutvarkė santykius su Jugoslavija, sekmingai tarėsi ir su Vengrija. Jau dabar pranešama, kad sausio mėnesį Popiežius priims SSSR prezidentą Podgoriną, kuris viešės Italijoje ir Vatikane.

ARABAI PRIEŠ IZRAELI IR JORDANIJA

Arabams sumaišė kortas Jordanijos karalius Huseinas, kuris susitarė su Izraeliu, kad visi arabai nusistatė prieš Izraelį. Beje, ne visai aišku, kas darosi Irake, nes ir ten vyksta susidūrimas su Syrija. Lygos dalyviai tartis dėl priemonių prieš Izraelį ir tarpusavyje, kai Izraelis subombardavo jį provokavusius kaimynus. Del to susirūpino Izraelis ir pasiuntė užs. reik. min. Ebaną į JTO ir JAV. Padėti darosi vis labiau įtempta.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! For liberation of Lithuania!
Už ištikimybę Kanadai! For loyalty to Canada!

Authorized as second class mail by the Post Office
Department, Ottawa, and for payment of postage in cash
LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“

Redaktorius Jonas Kardelis.
Administratorius Pranas Paukštaitis
DO 6-6220

7722 George Street, LaSalle, Montreal 32, Quebec, Canada.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:

Kanadoje \$ 6.00 Canada \$ 6.00
Amerika ir P. Amerika... \$ 6.50 America & S. America \$ 6.50
Visur kitur \$ 7.00 Other Countries \$ 7.00
Atskiras numeris \$ 0.15. Single copy \$ 0.15
Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba pašto ženklais).
Ilgalaikiai skelbimai, susitarus, gauna iki 50% nuolaidos.

1966 METŲ KALĖDOMS

BRANGŪS LIETUVIAI

Tarsi matosi didingas
šviesus vaizdas galvo-
jant, kiek daug širdžių pa-
tirs ramaus dvasinio
džiaugsmo Kristaus gi-
mimo švenčių dienomis.

Nesuprastumėm tačiau
tikrovės, jeigu visur ma-
tytumėm tik šviesą,
džiaugsmą. Ir krikščionių
vardu atžymėtų kiek daug
šeimų be krikščioniškos
dvasios, be tikro džiaugs-
mo. Kiek daug jaunimo,

kurio niekas neišmokė
pažinti ir sekti natūralius
ir krikščioniškus gyven-
imo pagrindus, kuris auga
ir bręsta be dvasinės
šviesos ir be šviesios
ateities. Mūsų laiko žmo-
nių horizontuose juodi

yrane tik tautų nelaisvė,
socialiniai ir ekonominiai
trūkumai, bet ir tos be-

dvasės šeimos, be dvasi-
nio išauklėjimo paliktas
jaunimas. Visi kartu tie
trūkumai yra gresmė
mūsų laiko žmonijai, o
dar daugiau jos ateičiai.

Žmonijai reikia plates-
nio ir gilesnio dvasinio
atgimimo. Kristaus gi-
mimo vaizdai ir prisimini-
mai tepažadina kiekvieną
pasitikrinti, kiek sekame
jo Evangelijos žodžius ir
dvasią.

Visiems nuoširdžiai
linkiu Kristaus gimimo
šventės patirti daug
šviesos ir džiaugsmo.

Tebūnie pilni Dievo pa-
laimos jūsų 1967 metai.

Su nuoširdžia Jums
meile Kristuje

Vyskupas Vincentas
Brizgys.

Vienybė-Galybė

VLIKO PIRMININKO V. SIDŽIKAUŠKO PASISAKYMAS

Per dvejus metus po
apsijungimo, savo nauja-
me apsipavidalinime Vli-
ko Taryba ir Valdyba at-
liko visą eilę reikšmingų
darbų Lietuvos laisvinimo
baruose. Savo visuome-
tų dviejų metų Vliko veik-
la akivaizdžiai parodė, kad
organizuotos politinės
grupės ir rezistencinės
kovos sambūriai bei sąjū-
džiai gali sutilpti bendra-
melaisvųjų lietuvių Lie-
tuvos laisvinimo organe
ir darniai veikti.

Amžinieji mūsų tautos
idealai ir visiems lietu-
vams bendras siekimas
atstatyti Lietuvos nepri-
klausomybę ir laisvę su-
vedė mus į vieningą ir pa-
jėgų kovos junginį, kurio
poveikį jaučia ir mūsų
tauta ir Lietuvos okupan-
tas.

NESUSIPRATIMAI DĖL
ILIUZIJŲ

Postalinis laikotarpis
šiek tiek kilstelėjęs nuo
laisvojo pasaulio Lietuvą
skiriančią geležinę už-
dangą ir pravėręs duris.
Šiokiame tokiame laisvųjų
lietuvių bendravimui su
okupuotos Lietuvos gyven-
tojais, pažadino ir mūsų-
se, ypač jaunosios mūsų
kartos, iliuzijas dėl vadi-
namo kultūrinio bendra-
vimo apimtį ir galimy-
bių bei dėl tokio bendra-
vimo poveikio tautos ka-
mienui Sovietų okupacijai.
Atsirado iniciatyva sąjū-
džiui su šūkiu "Veidu į
Lietuvą", tartum ilg šiol
mes būtum nuo Lietuvos
nususukę. Atsirado, saky-
čiau, naivus tikėjimas, kad
Lietuvos pavergėjas ir jo
pareigūnai gali būti mūsų

kovos dėl laisvės talkini-
kai.

Kad užkirstume kelią
žalingiems nukrypimams,
Vliko Valdyba 1966 m. sau-
sio 22 d. buvo sušaukusi
Clevelande Lietuvos lais-
vinimo veiksmų konferen-
ciją, kuri nustatė laisvųjų
lietuvių laikysenai šiuo
opiu ir svarbiu klausimu
principines normas. Esa-
momis aplinkybėmis yra
būtina, kad mūsų princip-
nį ir bekompromisinį nu-
sistatymą pagrindiniu
Lietuvos valstybingumo
klausimu nedviprasmiš-
kai pabrėžtų politiškai or-
ganizuotoji mūsų Tautos
dalis laisvame pasaulyje
ir kad tatau žinotų Lie-
tuvos okupantas. Reikia tik
pasidžiaugti, kad priešo
užmačioms nepavyko su-
kelti nedarnos mūsų tar-
pe ir pažeisti Vliko vie-
ningumo, ir kad iš to ne-
reikalingo ir nemalonaus
incidento Vlikas išėjo tik
dar labiau suglaudinęs są-
vo gretas ir paryškinęs
savo principumą.

JAUNESNIOJI KARTA
nenoriai jungiasi į atsi-
neštas iš nepriklausomos
Lietuvos mūsų politinius
susigrupavimus, ar ryš-
kiausias kovos sambūrius.
Brėsdami šalia nepriklau-
somos Lietuvos valstybės
gyvenimo, jis dairosi nau-
jų laisvės kovos ir veik-
los priemonių ir metodų.
Todėl neatsitiktinai į
Vliko šaukiamos veiksmų
konferencijos, kuri sausio
viduryj, darbotvarkę esa-
menumate ir tokį klausimą:
"Jaunimas Lietuvos
laisvinimo darbe: koncepcija
ir organizacija

Turėsime ypatingai
GLAUDŽIAI SURIKIUTI
savas po visą pasaulį iš-
blaškytas jėgas, sustiprin-
ti jų, užimtus kovos ba-
rus. Daugiau dėmesio tu-
rėsime skirti ir mūsų
tautos sveikoms jėgoms
tėvynėje. Tinkama, tam
proga - jubiliejiniai 1968
metai, kai minėsime Lie-
tuvos valstybės atstatymo
50 - tąją sukaktį. Tiems
metams jau pradėjome
ruošti. Jų programai nu-
tarti ir suderinti šaukia-
ma veiksmų konferencija.
Jubiliejinį metų progra-
ma turės apimti ir vie-
šas manifestacijas, ir in-
formacinį, politinį bei pro-
pagandinį pasireiškimą.

Tarptautinėje plėtmėje
1968 metais bus

Pasitarimas, kuriame buvo svarstomas rezoliucijos
Kongresui ir kt. klausimai. Sėdi /iš kairės/ Rezo-
liucijoms remti komiteto pirm. L. Valiukas ir Lie-
tuvos laisvės atstatyti komiteto pirm. A. Mažeika.
Antroje eilėje A. Snieckus, du naujojo VLIKo Valdyb.
nariai R. Kezys ir dr. A. Budreckis, ir J. Miklovas.
Idomu, kad už Kongreso rezoliucijos priėmimą VLI
Ko seimas Valiukui padėjo, o seime gi dalyvavo
ir Naujienų redaktorius Dr. P. Grigaitis, - taip čia y-
ra su N-nų kritika Nepriklausomai Lietuvai?

Gyvename

"TILTŲ TIESIMO"

laikotarpi, grindžiama
dabartiniu politiniu status
quo. Išimti, tiesa, sudaro
Lietuva ir kitos dvi Balti-
jos valstybės, kurių pri-
vertinį įjungimą į sovietų
Sąjungą didžiosios Vaka-
rų valstybės atsisako pri-
pažinti, t. y. atsisako pri-
pažinti status quo. Tantai
tebėra didelė ir svarbi
mūsų atrama kovoje dėl
Lietuvos laisvės. Šia
prasmė ypač reikšmin-
gas pragiedrusis Lietuvą
liečiančiame politiniame
horizonte yra Jungtinių
Amerikos Valstybių Sena-
to spalio 22 dieną pri-
imtoji rezoliucija, pakar-
tojanti praeitų metų bir-
želio 21-mą Atstovų Rūmų
vienbalsiškai priimtą va-
dinamą Monaghan
REZOLIUCIJĄ No. 416

raginanti Amerikos Pre-
zidentą pavartoti visas į-
manomas priemones, Lie-
tuvos, Latvijos ir Estijos
bylai tarptautinėje plot-
mėje iškelti. Yra tai auto-
ritetingas šio krašto Kon-
greso pasisakymas už Lie-
tuvos ir kitų dviejų Balti-
jos valstybių nepriklaus-
omybės atstatymą. Iš šios
tribūnos reiškiau nuošir-
džią pagarbą ir padėką
visiems tiems, kurių ne-
nuilstamomis ir atkaklio-
mis pastangomis toji Re-
zoliucija buvo priimta.

Tačiau mūsų galioje
yra palaikyti mūsų bylą
gyvą tarptautinėje plot-
mėje, akyliai stebėti įvy-
kius bei posūkius tarpta-
utinėje politikoje ir į juos
tinkamai reaguoti kiek-
vieną kartą, kai jie tiesio-
giai ar netiesiogiai palie-
čia Lietuvą. Šioj plotmėj
geras ir naudingas mūsų
talkininkas yra Pavergtų
jų Europos Tautų Seimas,
kuriame Lietuva yra ats-
tovaujama ir kuriame
Lietuvos Delegacija akty-
viai dalyvauja.

Turėsime ypatingai
GLAUDŽIAI SURIKIUTI
savas po visą pasaulį iš-
blaškytas jėgas, sustiprin-
ti jų, užimtus kovos ba-
rus. Daugiau dėmesio tu-
rėsime skirti ir mūsų
tautos sveikoms jėgoms
tėvynėje. Tinkama, tam
proga - jubiliejiniai 1968
metai, kai minėsime Lie-
tuvos valstybės atstatymo
50 - tąją sukaktį. Tiems
metams jau pradėjome
ruošti. Jų programai nu-
tarti ir suderinti šaukia-
ma veiksmų konferencija.
Jubiliejinį metų progra-
ma turės apimti ir vie-
šas manifestacijas, ir in-
formacinį, politinį bei pro-
pagandinį pasireiškimą.

Tarptautinėje plėtmėje
1968 metais bus

Dr. Kazys Karvelis, Det-
roite vedęs trečiojo Lietu-
vos prezidento Dr. Kazio
Griniaus 100 metų gimimo
sukaktuvių minėjimo akade-
miją.

Foto A. Norus.

DETROIT

PAMINĖTAS TREČIOJO LIETUVOS PREZIDENTO DR. KAZIO GRINIAUS ŠIMTMETIS

Gruodžio 11 d. Detroito
Lietuvių Organizacijų
Centras Lietuvių namuo-
se paminėjo buvusio Lie-
tuvos respublikos preziden-
to, didžiojo Lietuvos
atgimimo laikotarpio vei-
kėjo, varpininko dr. Kazio
Griniaus šimto metų gi-
mimo sukaktį.

Pirmininkas dr. Kazys
Karvelis, pats Lietuvos
Valstiečių Liaudininkų c.
v-bos narys, pagrindiniu
kalbėtoju pakvietė "Var-
po" redaktorių Antaną
Kučį, tam tikslui iš Čika-
gos atskridusį. Prelegen-
tas, turimais užrašais be-
veik nesinaudodamas, tik
perskaitydamas eilę kitių
žymių žmonių citatų, nu-
pasakojo svarbesnius K.
Griniaus veiklos momen-
tus, išryškindamas jo
profesinę, politinę bei vi-
suomeninę veiklą. Kazio
Griniaus visuomeninės
veiklos laikotarpį jis pa-
vadino heroizmo laiko-
tarpiu, kartu teigdamas,
kad visa šaltai vertinanti,
grūdus nuo pelų atrinku-
si, istorija K. Griniaus bei
jo amžininkų ir bendri-
ninkų varpininkų veiklą
teigiamai įvertins. Palie-
tęs varpininkų pasaulė-
žiūrinius reikalus, kalbė-
tojas įrodinėjo, jog Vati-
kane susirinkę pasaulio
vyskupai patvirtino visa,
ką varpininkai tikėjo ir
skelbė ano šimtmečio ga-
le, bet ką ano meto mūsų
dvasiškija laikė priešin-
gybe.

Meninę programą atli-
kodvi šešiolikmetės mu-
zikės ir viena deklamuo-
toja, Smulkininkė Lenore
Michaels - Mikulionytė,
trečios kartos lietuvių,
akompanuojant Gail Zum-
stein, pagrojo įvairių kū-
rinių, o naujųjų ateivių
dukra Barbara Ūsaitė
pianinu paskambino Šope-
no "Etюдų" Abi šios mer-
gytės priklauso vunder-
kindų grupei, abi yra savo
srities virtuozės, dalyva-
vusios daugelyje koncertų
amerikiečių publikai ir ne
kartą pasirodžiusios TV
programoje. Jų muzika-
vimas širdį veikė. Vida
Bludžiūtė, (nepaprastai
puikiai tautiškai pasipuo-
šusi) gerai padeklamavo
Bernardo Brazdžionio ei-
lėraštį "Šiaurės pašvais-
tė". Visai meninei progra-
mai vadovavo politinių
mokslų studentas Rim-
gaudas Sukauskas, pra-
džioje dr. Kazį Grinių su-
lyginęs su J. F. Kennedy
dėl aviečių bendro bruožo
-meilės menui, muzikai.

Scena Antano Noraus
buvo papuošta vėliava,
kurios viršutinės dalies
tamsiai raudonom kvad-
rate buvo Vytis, o deši-
nėje scenos pusėje ant
tautine staltiese dengto
staliuko stovėjo pieštas
K. Griniaus paveikslas;
priešais ant scenos grin-
dų, buvo pastatyta vaza,
pilna rugių bei kviečių
varpų.

Reikia pripažinti, kad
minėjimas akademija bu-
vo nepaprastai įspūdinga,
mūsų valstiečiams liau-
dininkams pelniusi daug
pagarbos.

Alfonsas Nakas.

Didžiai Gerbiama
DAILININKA V. K. JONYNĄ,
mirus brangiai žmonai, nuoširdžiai užjau-
čiame E. ir J. Kardeliai.

Mielam Bičiuliui
MARCELINUI GUGIUI
mirus, žmoną, dukterį sūnų ir artimuosius
nuoširdžiai užjaučiame E. ir J. Kardeliai.

ŽMOGAUS TEISIŲ METAI

nes tais metais bus mini-
ma Visuotinės Žmogaus
Teisių Deklaracijos prie-
mimo dvidešimtoji sukak-
tis. Jungtinės Tautos savo
šių metų sesijoje priėmė
dvi konvencijas, kurios
deklaracijos nuostatus
paverčia atskiras valsty-
bes įpareigojančiais tei-
siniais nuostatais. Į tą Vi-
suotinės Žmogaus Teisių
Deklaracijos sukakties
minėjimą ruošiasi veik-
liai įsijungti Tarptautinė
Žmogaus Teisių Lyga, tu-
rinti konsultatyvinį balsą

Studentai - Gyvenimas ir Veikla

STUDENTŲ ŽIEMOS STOVYKLĄ

Kalėdų atostogų metu LSS
Montrealio skyrius ruošia
žiemos stovyklą, Lauren-
tian kalnuose, St. Adèle
miestely. Chatel Boise vieš-
buty yra rezervuota 46 vie-
tos /24 kambariai/, valgo-
masis ir didelė salė, kuria
bus galima pasinaudoti
programos reikalam. Sto-
vykla tęsis nuo gruodžio 29
iki sausio 1.

Slydinėtojų yra ten pat
keletas kalnų. Kaina apie \$
4, diena. Be to, galima iš-
sinuomot motorines roges
/ski-doo/ ar suorganizuoti
pasivažinėjimą arkliais
/sleigh-rides/. Kaina visam stovyklos
laikui \$20, asr. eniui. "First
come, first served", imo-
kant \$10. rezervacijos mo-
kestį, kuris bus įskaitytas
į stovyklos mokesčių. Maisto
apsirūpinimas kaip kas iš-
rano, viešbuty ar kituose
restoranuose.

Programa :
Ketvirtadienį: p.p. Stovyklos
atidarymas, vak. susipaži-
nimo vakaras, šokiai.
Penktadienį: rytą - sniego
skulptūros varžybos, p. p.
Diskusijos straipsnio "Lie-
tuviškos buities mitai", ku-
ris pasirodė Ateities Nr. 4
1966 m. balandžio mėn. ir
sukėlė daug triukšmo. Da-
lyvaus straipsnio autorius

Dėl vietos prašome iš
anksto registruotis arba
pasitikrinti pas kolegę Da-
ną Zubaitę šiuo adresu:

D. T. Zubas,
555 Gerald St.
La Salle, Que.
Tel.: /514/ 365-0224

Torontiečiai pas Giedrę
Rinkūnaitę.

Iki pasimatymo
LSS Montrealio Skyrius.

Skyrių veda skautininkas L. Eimantas
1496 Mardell Place, London, Ontario, Canada

ISKILMINGA DVIEJŲ TUNTŲ SUEIGA

Lapkričio 27 d. Toronto
Prisikėlimo parapijos
salėje įvyko "Šatrijos" ir
"Rambynio" tuntų sueiga.
Miela buvo pažūrėti į to-
kį didelį išsiriikiavusių ir
dailiose uniformose sesių
ir brolių būrį.

Sueigai buvo pristatyti
naujas Kanados rajono
vadas, neseniai išrinktas
per korespondencinį
skautų sąjungos atstovų
suvažiavimą.

Nuoširdžiai ir karštais
plojimais buvo priimti
abiejų tuntų sesės ir bro-
liai, apdovanoti ordiniais,
ar pakelti į aukštesnius
vyresniškumo laipsnius.

Daugelis paukštyčių labai
džiaugėsi, kai po sekmin-
gų egzaminų gavo gražius
kaklaraiščius ir davė iš-

kilmingą įžodį.

Abiejų tuntų tėvų komi-
tetų atstovs gražiai pa-
sveikino skautus ir pasi-
džiaugė jų našia veikla.

Ta pačia proga jis pain-
formavo apie skautų tėvų
neseniai rengtą bazarą,
kuris davė gražaus pelno.

Tai bus parama mūsų sto-
vykloms ir kitiems jaunų-
jų reikalam. Jis taip pat
keiliolikai sesių ir brolių
įteikė premijas, nes jie
ypač pasidarbavo, kad ba-
zarus gerai pavyktų.

Pabaigai skautams ir
gausiai susirinkusiems
tėveliams buvo parodyta
iš skautų veiklos filmų bei
šviečiančių paveikslų-
skaidrių, kurios buvo tik-
rai puikios ir palydėtos
gausiais plojimais. L.E.

Kanados Lietuvių Fondas

FONDO VAJUS IR ĮNAŠAI

51. Sakalauskas J. dr.	\$300	77. Koop. "Talka"	100
52. Žilys J.	100	78. Hamiltono ap.	100
53. Tadauskas J. kun.	150	79. Bakšys St.	100
54. Mikšys K.	100	80. Jasevičiūtė E. dr.	100
55. Laugalis J.	100	81. Žemaitis Vl. agr.	100
56. Kuolas Aug.	100	82. Fort William ap.	100
57. Kartis J.	100	83. Beleckas P.	100
58. Aperavičius K.	100	84. Masevičius A.	100
59. Nastajienė V.	100	85. Rinkūnas A.	200
60. Diržys Ant.	100	86. Grigaliūnas St.	100
61. Dranseika Pr.	100	87. Koop. "Litas"	200
62. Reikšys Ant.	100	88. Adomonis P.	100
63. Lukoševičius J.	100	89. Bagušis P.	100
64. Veraitis J.	100	90. Lengvinas D. kun.	50
65. Tamošaitienė A.	100	91. Čiuprinskas Vyt.	100
66. Sungaila J. dr.	1000	92. Liutina Vyt. inž.	100
67. Pavilanius Vyt. dr.	100	93. Augustinavičius A.	300
68. Giriūnas L. inž.	100	94. Šiurna D. agr.	100
69. St. Catherine's ap.	300	95. Gutauskas J. dr. kun.	100
70. Londono ap.	100	96. Tillsonburgo L.N.	100
71. Martinėnas K.	100	97. Dantis A.	100
72. Lukošius K.	100	98. Prisikėlimo par.	200
73. Kojelaitis A.	100	99. PLIAS Tornt. sk.	100
74. Windsor ap.	100	100. Toronto gyd. s-ga	400
75. Delhi šaulių k.	100		
76. Daunius P. inž.	100		

KLF inform.

Žymusis visuomenininkas, politikas, valstybininkas Profesorius inžinierius Ernestas Galvanauskas

RAŠO VYTAUTAS ALSEIKĀ, IŠ VOKIETIJOS

Savo metu nepr. Lietuvoje, o pokario metais Vakarų pasaulyje buvo ir yra žinomi du broliai Galvanauskai. Tiesa, vienas jų, pavarde sutrumpinęs, virtęs G. Galva, jau eilę metų plačiai svarsto politinius klausimus JAV ir Kanados lietuvių spaudoje, kitas – tyli. Tačiau buvo metas, kai žymusis mūsų politikas – Ernestas Galvanauskas, ne taip seniai (lapkričio 20 d.) sulaukęs gražaus 84 m. amžiaus, buvo žinomas Vakarų valstybių, ypač prancūzų, britų, amerikiečių, dar ir lenkų politikų sluoksniuose, dar Tautų Sąjungos debatų laikais. Anuomet, Lietuvą 1921 m. priėmus į Tautų Sąjungą, 1921–1924 m. E. Galvanauskas, kaip Lietuvos Delegacijos narys, yra kalbėjęs Ženevos posėdžiuose, dalyvavęs Briuselyje, komisijų pasitarimuose Genujoje, Italijoje.

Tai buvo metas, kai E. Galvanauskas, dalyvavo keturiose Lietuvos vyriausybėse – 1919–1924 – kaip Ministras Pirmininkas, kaip užsienio reikalų ar kaip finansų ministras. (Buvo kurį metą ir prekybos – pramonės vadovu). Tai buvo laikotarpis, kada E. Galvanauskui, 1919 m. atsiradus Kaune ir vykus M. Sleževičiaus vyriausybės krizei, buvo pasiūlyta stoti į vyriausybės prie-

šakį. Jis save laikė nepartiniu, nors anuometiniai liaudininkai su socialdemokratais Galvanauską laikė "savo žmogumi", gal dėl to, kad jis drauge su dr. J. Pajauju atstovavo Lietuvos socialistus Liucerne, Šveicarijoje 1919 m. įvykusioje tarptautinėje konferencijoje. Be to, dar iš jaunystės laikų palaikė asmeniškų, draugiškų santykių su M. Sleževičium, Felicija Bortkevičiene ir kt. Negalima pamiršti ir 1903–1906 m. laikotarpio, kai E. Galvanauskas gyvai veikė Aukštaitijos kaime (Vabalninkas, Kupiškis, Čypėnai), kovodamas prieš caro režimą, reikalaudamas Lietuvai nepriklausomybės, Didžiąjame Vilniaus Seime (1905) žymiai prisidėjo prie nutarimų priėmimo ir prie Valstiečių Sąjungos sukūrimo.

Taigi, Ernestas Galvanauskas, mūsų senosios kartos politikas (iš jų gyvi tebėra Balutis, Oleka, kiek jaunesni – Krupavičius, Skipitis, Lietuvoje – Klimas, Stulginskis) pasi-
reiškęs dar šio šimtmečio pradžioje, sulaukęs nepriklausomos Lietuvos, didžiausią indėlį į Lietuvos, kaip demokratinio krašto subrendimą įnešė jau minėtais 1919–

1924 metais. Tuo metu, buvo paruošta Lietuvos Konstitucija, rinkimų įstatymas, įvykdyti rinkimai į Steigiamąjį Seimą, įvesta lietuviška-lito valiuta, įvykdyta žemės reforma. Steig. Seimą sukvietus, E. Galvanauskas, pagal savo, dar 1919 m. nusistatymus, turėjo pasitraukti, tačiau, kaip patyręs politikas, Vakarų kultūros žmogus, kaip finansininkas, ūkio žinovas dar ir po 1920 m. kelis kartus buvo kviečiamas vadovauti tuometinėms Lietuvos vyriausybėms. Čia negalima pamiršti, kad Galvanauskui esant valdžios priešakyje ar tvarkant užsienio politiką, kaip tik vyko ilgų metų byla su lenkais dėl Vilniaus.

1923 m. buvo Klaipėdos krašto prijungimas prie Lietuvos – čia Galvanauskui teko atlikti svarbų vaidmuo kaip sukilimo organizatoriui. Jis ir dabar primena bei pabrėžia, kad Lietuvai buvo itin svarbu turėti Klaipėdos kraštą kaip "derybų objektą" numatant derybas pasitarimus su Vakarų sąjungininkais – alijantais. Tais 1923 m. Galvanauskas karinio sukilimo vadu buvo paskyres J. Polovinską – Budrį (būsimąjį Lietuvos gen. konsulą New

Yorke, jau mirusį) ir civiliniu vadu – dabar Vak. Vokietijoje gyvenantį Erdmoną Simonaitį.

Vėliau jausė E. Galvanauskodiplomato veikla Londone (1924–1927 m.). Nuo 1927 m. apie metus jis buvo Klaipėdos Uosto Direkcijos pirmininku. Paašikėjo, kad iš pareigų Londone ir Klaipėdoje jį pašalino tuometinis ministras A. Voldemaras, ir... daugiausia asmeniniais sumetimais.

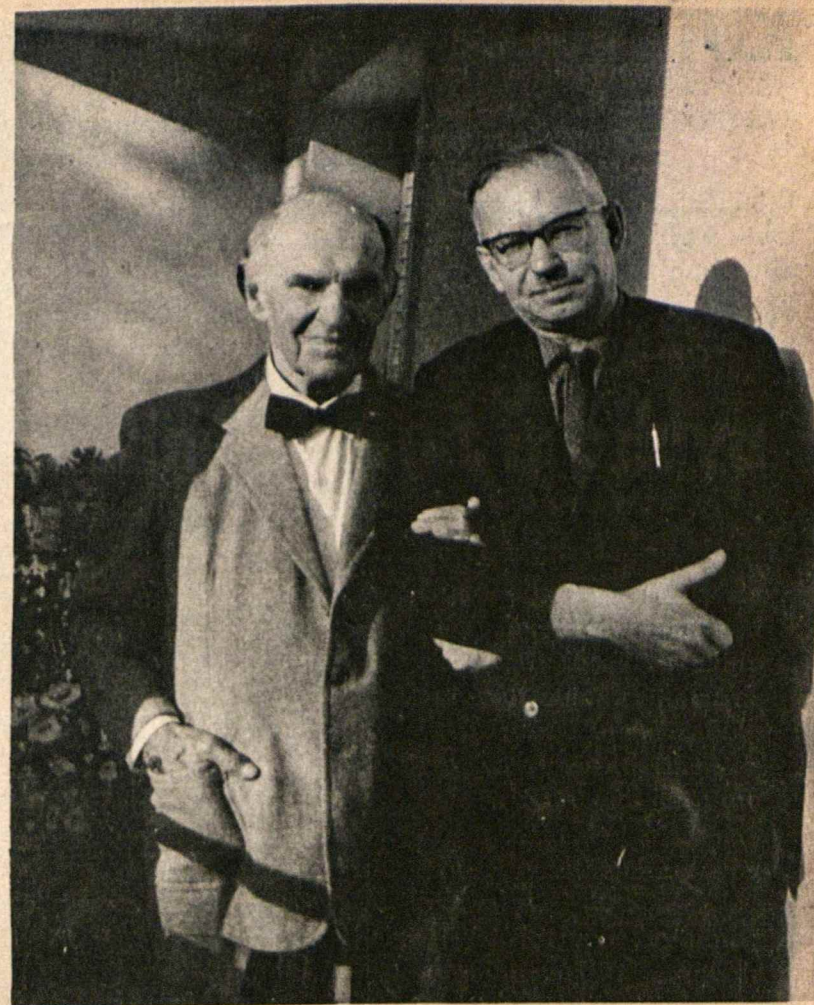
Klaipėdoje sekė E. Galvanausko veikla ūkio, švietimo srityje. Jis pastatė ant kojų "Ryto" bendrovę, suorganizavo pigių butų koloniją darbininkams su labai geromis namų išsimokėjimo sąlygomis (panašiai kaip dabar lietuviai išsivieja namus JAV ar Kanadoje), organizavo miško medžiagos apdirbimą lentpiūvėse. Bene svarbiausias E. Galvanausko nuopelnas Klaipėdoje, tai 1934 m. įsteigtas Prekybos Institutas. Šiai mokyklai Galvanauskas vadovavo, jai suteikė labai gerus pagrindus, išugdė būrį ir dabar Vakaruose ar Lietuvoje dirbančių ūkio specialistų, prekybininkų.

1939 m. Galvanauskas buvo pakviestas finansų

ministru į tuometinę A. Merkio vyriausybę. Keliems mėnesiams pralinkus, 1940 m. vasarą, prezidentui A. Smetonai pasiūlius iš Lietuvos, E. Galvanauskas buvo pakviestas, kaip "tinkamiausias žmogus" vykti į Lietuvos-Vokietijos pasienį ir kalbinti A. Smetoną grįžti atgal į Lietuvą, nes, kaip jis paminėjo savo atsiminimuose, toks buvęs ypač "karininkijos, kitų Lietuvos sluoksnių" reikalavimas.

Netrukus Galvanauskas Paleckio buvo pakviestas finansų ministru, sutiko, vildamasis, kad savo buvimu galės užkirsti kelią eventualiam pavoju, kuris kiltų Lietuvos ūkiui, finansams. Jam stipriai susiginčijus su Dekanozovu, pavyko atšabdyti rublio kursavimo, šalia lito, įvedimą – tai jau buvo numatyta 1940 m. vasarą, bet galutinai įvykdyta 1940 m. rudenį. Po kelių savaičių E. Galvanauskui pasiūlyta išeiti iš vyriausybės. Netrukus, 1940 m. rugpjūčio m. pradžioje jis pasitraukė į Vakarų.

Vėl prasidėjo E. Galvanausko emigranto gyvenimas. Klaipėda, Berlynas (Gestapo priežiūroje), Saksonija, Bavarija, Wuertembergas – Pfullingene, 1946 m. keturis mėnesius buvo Vlisko V. Tarybos

Prof. Inž. Ernestas Galvanauskas su Vytautu Alseika, šio rašinio autorium, gyvenančiu Miunchene.

pirmininku. 1947 m. jis, šeiminiais sumetimais išvyko į tolimą Madagaskaro salą, ten išbuvęs, dirbęs net 16 metų. 1963 m. rudenį E. Galvanauskas su žmona jau Europoje, Prancūzijoje – čia juos atsikvietė žmonos anūko šeima, įsikūrusi Savojoje, Altens miestelyje.

Nuo 1964 m. gruodžio m. Galvanauskai persikėlė į Aix-les-Bains, kurortinę, netolimą tos pačios Savoijos vietovę, kur giminačiai turėjo darbą ir butą.

Jau treji metai Prancūzijoje. Kokia E. Galvanausko savijauta? Geresnė, kaip egzotiškoje saloje, tačiau jį vis vargina įvairios ligos, visokie sutrikimai (kojos, rankos, akys – jau keli mėnesiai nebegali skaityti).

Mūsų politikas, Lietuvai tiek daug nusipelnęs, deja, nėra paruošęs savo veiklos atsiminimų, memoirų. Dėl to reikia laikytis sveikintinu reiškiniu, kad buvę Prekybos Instituto auklėtiniai Čikagoje susirūpino tų atsiminimų

paruošimu. Galimas dalykas, jį gal pasirodys 1967 m., kai teks minėti E. Galvanausko 85 m. sukaktį. Neseniai gi, šių metų rudenį, šių elučių autoriui teko bent prisidėti prie tų atsiminimų "griaudžių", kelias savaites prabuvus Aix-les-Bains, kalbėjusis su mūsų valstybininku, užrašius geroką pluoštą jo atsiminimų lapus ir į magnetofono juostas. Žinoma, apgailėtina, kad visai tai nebuvo atlikta anksčiau, taip pat nėra gerai, kad tik retas mūsų politikų susirūpinęs palikti kitoms kartoms savo gyvenimo, veiklos užrašus.

Be to ir sveikata... ji pašlijusi jau nuo Madagaskaro laikų, taigi, nuo 1962–1963 m. Galvanauskui, suprantama, būtų reikalinga moralinė ir materialinė parama, ypač glaudūs kontaktai su jo bičiuliais, bendradarbiais, gerbėjais išeivijoje. Dėl to čia ir pateikiamas jo dabartinis adresas: M. E. Galvanauskas, Avenue de Marlioz, Le Longchamp, Aix-les-Bains, Savoie, France.

Sostinė Vilnius ir Šiluva

RAŠO PETRAS BŪTĖNAS

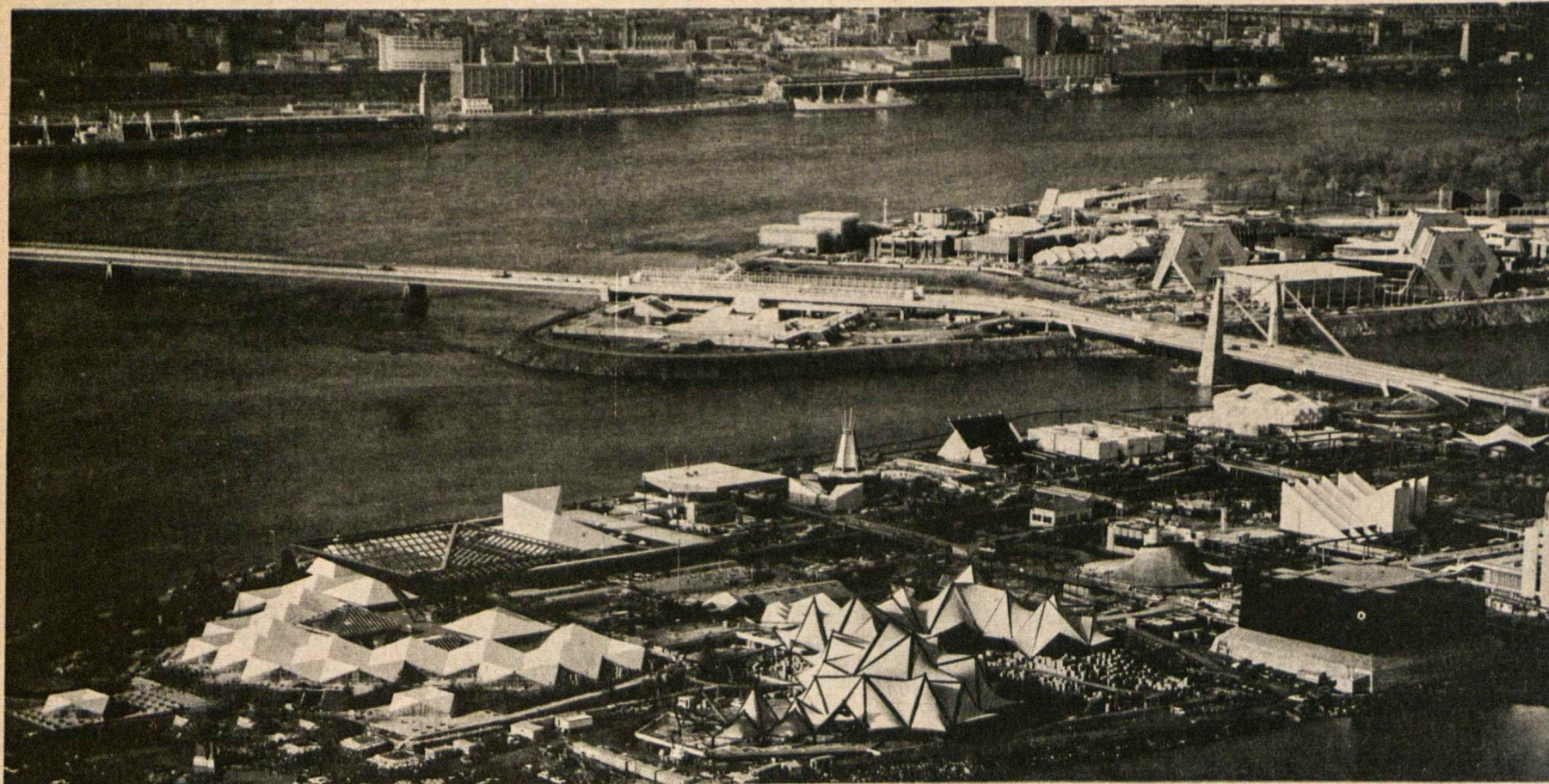
/tęsinys iš praeito NL numerio/

7. "Iš kitos pusės Šiluva mums (Kam? PB.) artimesnė nei Aušros Vartai (– nei Vilnius, PB.) religiniu ir istoriniu atžvilgiu" – Religiniu atžvilgiu – nesuprantu to kokio "ar-

timumo", nes, mat, vis manydavau ir manau, kad Dievo Motina viena, kaip autoriui; man ir visai lietuvių tautai viena Lietuvos valstybės sostinė Vilnius ir Klaipėda kaip tuo tarpu bent koks vienas savas uostas Lietuvos tranzitui.

Gi dėl Šiluvos "artumo" istoriniu požiūriu, – tai čia tuo tarpu, kol tai kaip reikiant neišaiškinta, laiku tik autoriaus poezija arba gražbylyste. Taigi, prašom tą klausimą paimti už ragų kaip reikiant, jį tinkamai išaiškinti ir įrodyti istoriškumą. Jei istoriškumas, tai istorijos mokslas turi savo priemones ir metodą, ir būtų nesunku prisikapstyti prie "šiaip arba taip", nes, ir vėl sakau, "trečiojo nėra duodama – tertium non datur".

8. "Jei norėsi Vilniaus lietuviškumą per Aušros Vartus apginti, lenkai tau gal pasakys, kad Aušros (Kokios Aušros? P.B.) stebuklingas paveikslas nėra lietuviškas, gautas iš Rusijos", – vadinasi, nelygti. Nukelta i 8 psl.

Šv. Lauryno upės salose, šv. Elenos ir Notre Dame, verda didelis darbas ir labai skubus, nes artinasi balandžio 28 diena, kada Montrealyje bus atidaryta tarptautinė pasaulinė paroda. Kaip matome, jau statybos eina prie galo. Vyksta tik – tai išbaigimai. Jau pastatyti didieji paviljonai Kanados, JAV, Did. Britanijos, Sovietų Rusijos, Vokietijos ir kt. kraštų.

JONAS
AVYŽIUS

ROMANAS

KAIMAS KRYŽKELIJE

PENKTA DALIS

GYVENIMAS IS NAUJO

55 atkarpa.

IV

Šileika

Antrą savaitę guli lovoje. Nugriuvo girtas patvoryje ant lietaus, peršalo – plaučių uždegimas. Pirmą kartą per pusantusias du mėnesius išsipaigiriojo žmogus. Kol liga laikė prispaudusi patalę, buvo vis tiek, bet štai krizė praėjo, ir Šileika pasijuto, tartum iš numirusių prisikėlęs. Apžiūrėjęs patrešusius pirštus, čiupinėję į kapes – žmogus iš kito pasaulio! Iš pragaro sugrįžo... Užsimerkia, veja baisias mintis šalin, bet jų – kaip šuniui blusų – begalės. Ir vaizdų. Slenka vienas po kito, lyg nenutrūkstanti filmo juosta. Klaukūs, kruviną prakaitą išspaudžią fragmentai. Be jokio sąryšio ir logikos. Fragmentai iš pragaro. Šileika pas Lapiną. Šileika malūne. Šileika pas kiaušes. Šileika patvoryje. Šileika, Šileika, Šileika. Ir visur draugas butelis, iškrypęs snukiai, plačiai išžiotos burnos. O galop – virš galvos pakeltas vėždas. Smūgis... Žmogų norėjo užmušti. Gal reikėjo... Bet kodėl jis?

— Oi, oi, oil

Kažkas įėjo. Lyg ir Martyno žingsniai.

— Geriau būč nepasveikęs... – Šileika užsimerkia, blaškosi ant pagalvio. Iškreiptame veide siaubas. Kaip reikės gyventi? – Duok gurkšniuką, Martynai. Iš proto išseisiu.

Nuo durų jokio atsakymo. Tik sunkus pailsusio žmogaus šnopavimas.

— Negaliu! Neprisipažinsiu! Vis tiek nedovanos. Nenuoriu! Nieko nežinau, nemačiau, negirdėjau. Sodinkit nekaltą į kalėjimą.

Sugirgždėjo grindys. Žingsniai artyn, artyn.

— Duok! Užmušk, Martynai. Va, palubėje kablys. Parisk virvę. Kilpą pats užsinersiu. Padaryk, giminaiti, malonę. Vis tiek Toleikis grįžęs sutraikšys.

— Cha-cha-chal

Šileika pašoko, išmestas iš guolio gūdaus kvatojimosi, atplėšė akis. Gaigalas!

— Kaip tu čia?

— Kilpą užnerti atėjau, gyvate. Prašai gi! – Pasilenkė prie Šileikos, tiesia leteną. Apžėlusią rudais gyvplaukiais, gyslotą. Išskėsti pirštai juda kaip šimtakojo čiupai. Artyn, artyn... – Daryk sąžinės sąskaitą, bandito snuk!

Šileika atsišliejo pečiaus galvūgalio, mostaguoja prieš save plikomis rankomis. Nuoga krūtinė sunkiai kilnojasi, akys išsprogusios, iš plačiai pražiotos burnos veržiasi gailūs unktimais.

— Bijai mirti, rupūžė? O kitą užmušti norėjai. – Gaigalo letena nusileidžia ant krūtinės, pirštai kaip nuodingos gyvatės šliaužia prie gerklės. O iš paskos – žvilgsnis. Baisus, stingdantis kraują.

Šileika jau nemostaguoja rankomis, neunkščia. Tik žiūri stiklinėmis akimis į Gaigalą, suparaližuotas gyvuliškos bai-

mės. Amen. Bent greičiau viskas baigtųsi.

Pirštai priešliaužė prie gerklės, apsvijo ir, tarsi ko išsigandę, tuo pačiu keliu atgal... Gaigalas atsitiesė. Kambarys sudrebėjo nuo velniško juoko.

— Privarei kelnes, žalty marinuotas, a? Dabar žinosi, ką reiškia žmogui gyvybė? Atsigulk patogiau, nebijok. Niekas nelies. Toleikis tau dovanojo. Gyvenk, šliaužiok, gyvate, kol šventa žemė nešioja.

— Oi, oi, Klemai... – sustenėjo Šileika.

Gaigalas sudrimba ant lovos, nukamuotas išiučio priepuolio. Paskui pašoksta ir, žodžio netaręs, išvirsta pro duris.

Šileika ilgai guli, nepajudėdamas iš vietos. „Toleikis dovanojo, Toleikis dovanojo...“ – kruta pamėlusios lūpos, tačiau iš mirtinos baimės neatsipeikėjusi šamėnė dar nesu-
vokia pilnos tų žodžių prasmės. Pakelia galvą, išsiklauso. Girdėti, kaip nuo stogo bėga vanduo. Kaime gailiai, tęsiamai kaukia šuo.

— Lapino Meškis... – šnibžda. – Mane iškauks... – Užsitraukė antklodę ant galvos, vėl nubloškė, drebedamas sužiuro į langą. Kieme sušmėžavo žmogaus šešėlis. Rodos, ir šuo iš paskos... – Lapinas! Užsklęskit duris! Greičiau, greičiau. Nereikia Lapino! – Atsisėdo lovoje, kabinasi kažkam nematomam į petį, stumia nuo savęs. Šaltas prakaitas apšovęs kaktą. – Nereikia Lapino... nereikia... nereikia...

Priemėnėje subildėjo žingsniai, brakstelėjo durys. Įėjo Vingėla. Prie slenkščio nusiėmė kepurę.

— Lapinienė mirė.

— Am... amžiną atilsį... – iškvėpė Šileika, nuversdamas nuo krūtinės antkapio akmenį.

Daugiau bus.

KULTŪRINĖ KRONIKA

KOMPOZITORIUS PROFESORIUS JUOZAS ŽILEVIČIUS
SUKAKTUVININKAS

Kun. Dr. Jonas Kubilius, mus, kelis asmenis, vedžiojo po Jaunimo Centrą ir rodė viską, kas jame yra sutelkta. Atrodė, kad patalpos didelės, bet jos taip perpildytos, kad "ir uodui snapo nėra kur įkišti". Todėl yra aišku, kad patalpas reikia plėsti.

Baigus Jaunimo Centrą apžvelgti, Dr. J. Kubilius, SJ, mus nuvedė į Muzikologijos Archyvą.

Čia jūs dar daugiau įsitikinsite, kad reikia J.C. plėsti, - trumpai pastebėjo Dr. J. Kubilius.

Archyvo patalpose mes radome patį jo kūrėją ir nuolatinių saugotojų kompozitorių Prof. Juozą Žilevičių ir kelis Archyvo lankytojus, kurių jis niekad netruksta, nes ir reikalų į archyvą taip pat niekad netruksta.

Iš tikrųjų Dr. Kubiliaus pastaba pasitvirtino su kaupu. Archyvui tikrai mažai vietos. Tiesiog nuostabu, kaip profesorius sugebėjo tokioje mažoje vietoje, viename kambaryje, su telkti tiek daug eksponatų, tokia gausybę medžiagos. Archyvas turi didelių

retenybų, brangių istorinės reikšmės eksponatų. Profesorius visa tai rinko visą amžių. Tat Muzikologijos Archyvas yra labai brangus turtas.

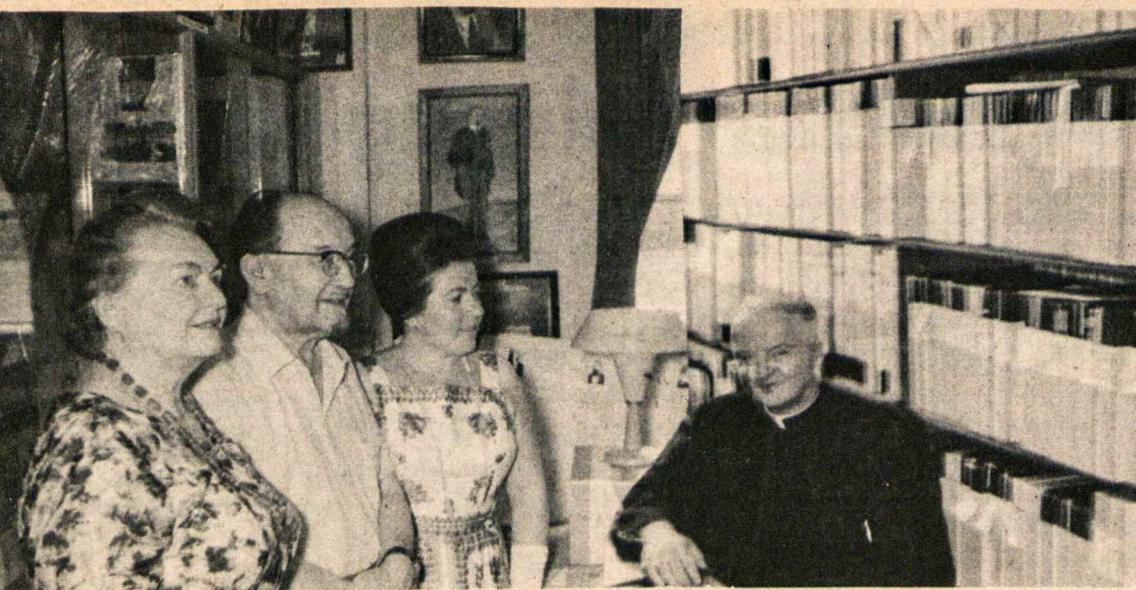
Bet Muzikologijos Archyvas yra tikrai viena Profesoriaus Žilevičiaus veiklos sritis, kuriai jis ypač dabar aukoja daug darbo ir jėgų.

Esminė jo darbo sritis yra kūrybinė, kopozito - rias sritis, kuri, mini - nt sukaktuves, būtina parbrėžti.

Žilevičius kaip kompozitorius yra vienas ankstyvesniųjų modernistų, ypač lyginant su vyresniaisiais bei jo amžiaus mūsų kompozitoriais.

Trečioji jo darbų sritis - pedagogika. Jam teko perimti gana sunkus St. Šimkano Klaipėdos konservatorijos palikimas, kurį nelengva buvo tvarkyti. Konservatorijoje Profesorius teko mokslinei mūsų muzikinės jaunimas.

Ketvirtoji, nemažiau svarbi darbų sritis - spauda. Profesorius itin veiklus spaudos darbuotojas. Jis pastoviai informuoja sp-

Čikagos lietuvių Jaunimo Centre, kurį išlaiko TT Jėzuitai, matome archyvo kūrėją Profesorių Kompozitorių Juozą Žilevičių tarp solisčių, E. Kardelienės/kairėje/ ir A. Liustikaitės; dešinėje kompozitorius kun. Budreckas. Foto J.K.

audą apie kiekvieną muzikinį faktą: ar nauji muzikiniai kūriniai pasirodo, ar vyksta koncertai, ar lietuvių Enciklopedijai reikia žinių kokių muzikinių klausimų, visa užpildo J. Žilevičius. Su meile ir dideliu respectu, jautriu širdingumu.

Prof. J. Žilevičiaus asmenyje jauti ne tik savo srities žinovą, pareigos asmenį, bet ir jautrios dvasios žmogų.

Todėl malonu pasveikinti sukaktuvėmis ir palinkėti geros sveikatos, ištvermės ir ilgiausių metų!

J. Kardelis.

PASAULIO LIETUVIŲ ARCHYVAS

Kilus minčiai griebtis priemonių išsaugoti gražios ir kūrybingos veiklos pėdsakus, 1946 m. lapkričio 19 d. pradėta rinkti istorinė medžiaga.

Kai šv. Kazimiero seserų vienuolyne medžiagos prisirinko didesni kiekiai, reikėjo ją sutvarkyti. Šio darbo organizavimui ir vadovavimui Vliko Vykdomoji Taryba (1951. II. 1.) pakvietė iniciatorių Vincentą Liulevičių. Įstaiga buvo pavadinta Pasaulio Lietuvių Archyvu (PLA).

PLA renka archyvinę, bibliotekinę ir muziejinę

medžiagą. Pagal tai ir įstaiga turi tris skyrius. Archyvinį skyrių sudaro įstaigų bei organizacijų protokolai, bylos, dokumentai ir kt. Jau dabar kai kurių kraštų lietuvių veiklos pėdsakams susek veiklos pėdsakams susiekti yra vienintėlis šaltinis.

Bibliotekinis skyrius turi daugiau 400 pavadinimų lietuviškos periodikos ir daug tūkstančių knygų bei brošiūrų. Šiam skyriui tenka ir visa Lietuvių Bibliografijos Tarnybos siunčiama spauda.

Muziejinis skyrius turi antspaudų, organizacijų ženklų, vėliavų ir kt.

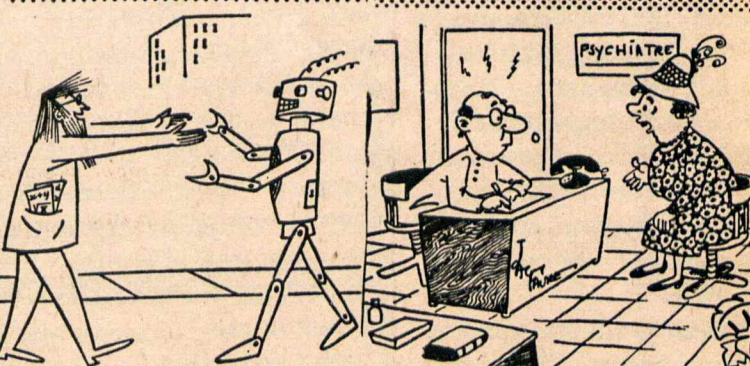
Medžiagos prisirinko daug. Visas gautasis turtas dabar talpinamas 57 spintose arba lentynų junginiuose. Dalis medžiagos dirbo Stasys Staniškis ir Kazimieras Jasėnas. Archyvo vadovybė juto ir lietuviškos spaudos pagalbą. Iš vadovaujančių asmenų daugiausia širdies ir realios pagalbos parodė inž. A. Novickis, prel. M. Krupavičius, J. Makauskis (būdami Vliko Vykd. Tarybos Tarnybų vadovai) ir dabartinis JAV LB CV pirmininkas Jonas Jasaitis.

Nuo 1960 m. išlaidas apmoka JAV LB Centro Valdyba. Nuo 1964 m. spalio mėn. niuje 1816 m. Kad istorinės medžiagos tiek surinkta, pirmiausia reikia pareikšti pagarbą siuntėjams. Talpinkamai atididėjo tūkstančius valandų. Daugiausia dirbo Stasys Staniškis ir Kazimieras Jasėnas. Archyvo vadovybė juto ir lietuviškos spaudos pagalbą. Iš vadovaujančių asmenų daugiausia širdies ir realios pagalbos parodė inž. A. Novickis, prel. M. Krupavičius, J. Makauskis (būdami Vliko Vykd. Tarybos Tarnybų vadovai) ir dabartinis JAV LB CV pirmininkas Jonas Jasaitis.

TREJOS DEVYNERIOS

VEDA DR. GUMBAS

KALĖDOS PAS SNIEČKŲ SŲ PALECKIU
Sniečkus: Patarlė sako: "Kalėdos-ūkininkui bėdos"... O kaip tau atrodo, Justinėli mielas?... Paleckis: O man atrodo, kad nemažesnės ir mungi bėdos... Sniečkus: Kodėl tu taip negerai manai? Paleckis: Ar nematai, kad visi Kalėdas švenčia? Ką tas reiškia? Sniečkus: Ir būk gudrus jeigu nori... Nei Lenino, nei Stalino, nei Brežnevo su Kossyginu autoritetas neveikia... Viskas eina velniop... Paleckis: Nesikoliok, mielas drauge. Ir dar taip ne-

— Mano sūnau! — Tėve... — Jis jau normalus ir nebegalvoja, kad jis dramblys. Ką daryti su jo iltimis!

Technikos epochoje...

niuje 1816 m. Kad istorinės medžiagos tiek surinkta, pirmiausia reikia pareikšti pagarbą siuntėjams. Talpinkamai atididėjo tūkstančius valandų. Daugiausia dirbo Stasys Staniškis ir Kazimieras Jasėnas. Archyvo vadovybė juto ir lietuviškos spaudos pagalbą. Iš vadovaujančių asmenų daugiausia širdies ir realios pagalbos parodė inž. A. Novickis, prel. M. Krupavičius, J. Makauskis (būdami Vliko Vykd. Tarybos Tarnybų vadovai) ir dabartinis JAV LB CV pirmininkas Jonas Jasaitis.

Nuo 1960 m. išlaidas apmoka JAV LB Centro Valdyba. Nuo 1964 m. spalio mėn. niuje 1816 m. Kad istorinės medžiagos tiek surinkta, pirmiausia reikia pareikšti pagarbą siuntėjams. Talpinkamai atididėjo tūkstančius valandų. Daugiausia dirbo Stasys Staniškis ir Kazimieras Jasėnas. Archyvo vadovybė juto ir lietuviškos spaudos pagalbą. Iš vadovaujančių asmenų daugiausia širdies ir realios pagalbos parodė inž. A. Novickis, prel. M. Krupavičius, J. Makauskis (būdami Vliko Vykd. Tarybos Tarnybų vadovai) ir dabartinis JAV LB CV pirmininkas Jonas Jasaitis.

Nuo 1960 m. išlaidas apmoka JAV LB Centro Valdyba. Nuo 1964 m. spalio mėn. niuje 1816 m. Kad istorinės medžiagos tiek surinkta, pirmiausia reikia pareikšti pagarbą siuntėjams. Talpinkamai atididėjo tūkstančius valandų. Daugiausia dirbo Stasys Staniškis ir Kazimieras Jasėnas. Archyvo vadovybė juto ir lietuviškos spaudos pagalbą. Iš vadovaujančių asmenų daugiausia širdies ir realios pagalbos parodė inž. A. Novickis, prel. M. Krupavičius, J. Makauskis (būdami Vliko Vykd. Tarybos Tarnybų vadovai) ir dabartinis JAV LB CV pirmininkas Jonas Jasaitis.

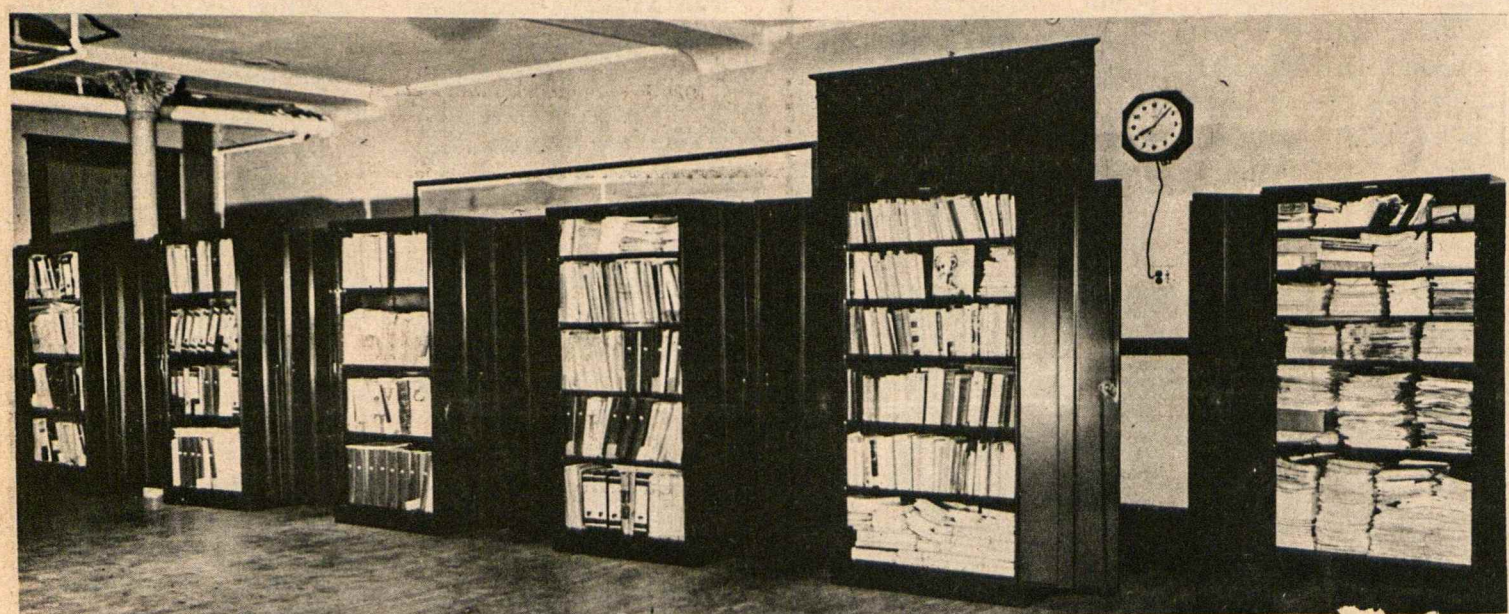
Nuo 1960 m. išlaidas apmoka JAV LB Centro Valdyba. Nuo 1964 m. spalio mėn. niuje 1816 m. Kad istorinės medžiagos tiek surinkta, pirmiausia reikia pareikšti pagarbą siuntėjams. Talpinkamai atididėjo tūkstančius valandų. Daugiausia dirbo Stasys Staniškis ir Kazimieras Jasėnas. Archyvo vadovybė juto ir lietuviškos spaudos pagalbą. Iš vadovaujančių asmenų daugiausia širdies ir realios pagalbos parodė inž. A. Novickis, prel. M. Krupavičius, J. Makauskis (būdami Vliko Vykd. Tarybos Tarnybų vadovai) ir dabartinis JAV LB CV pirmininkas Jonas Jasaitis.

Nuo 1960 m. išlaidas apmoka JAV LB Centro Valdyba. Nuo 1964 m. spalio mėn. niuje 1816 m. Kad istorinės medžiagos tiek surinkta, pirmiausia reikia pareikšti pagarbą siuntėjams. Talpinkamai atididėjo tūkstančius valandų. Daugiausia dirbo Stasys Staniškis ir Kazimieras Jasėnas. Archyvo vadovybė juto ir lietuviškos spaudos pagalbą. Iš vadovaujančių asmenų daugiausia širdies ir realios pagalbos parodė inž. A. Novickis, prel. M. Krupavičius, J. Makauskis (būdami Vliko Vykd. Tarybos Tarnybų vadovai) ir dabartinis JAV LB CV pirmininkas Jonas Jasaitis.

Nuo 1960 m. išlaidas apmoka JAV LB Centro Valdyba. Nuo 1964 m. spalio mėn. niuje 1816 m. Kad istorinės medžiagos tiek surinkta, pirmiausia reikia pareikšti pagarbą siuntėjams. Talpinkamai atididėjo tūkstančius valandų. Daugiausia dirbo Stasys Staniškis ir Kazimieras Jasėnas. Archyvo vadovybė juto ir lietuviškos spaudos pagalbą. Iš vadovaujančių asmenų daugiausia širdies ir realios pagalbos parodė inž. A. Novickis, prel. M. Krupavičius, J. Makauskis (būdami Vliko Vykd. Tarybos Tarnybų vadovai) ir dabartinis JAV LB CV pirmininkas Jonas Jasaitis.

Nuo 1960 m. išlaidas apmoka JAV LB Centro Valdyba. Nuo 1964 m. spalio mėn. niuje 1816 m. Kad istorinės medžiagos tiek surinkta, pirmiausia reikia pareikšti pagarbą siuntėjams. Talpinkamai atididėjo tūkstančius valandų. Daugiausia dirbo Stasys Staniškis ir Kazimieras Jasėnas. Archyvo vadovybė juto ir lietuviškos spaudos pagalbą. Iš vadovaujančių asmenų daugiausia širdies ir realios pagalbos parodė inž. A. Novickis, prel. M. Krupavičius, J. Makauskis (būdami Vliko Vykd. Tarybos Tarnybų vadovai) ir dabartinis JAV LB CV pirmininkas Jonas Jasaitis.

Nuo 1960 m. išlaidas apmoka JAV LB Centro Valdyba. Nuo 1964 m. spalio mėn. niuje 1816 m. Kad istorinės medžiagos tiek surinkta, pirmiausia reikia pareikšti pagarbą siuntėjams. Talpinkamai atididėjo tūkstančius valandų. Daugiausia dirbo Stasys Staniškis ir Kazimieras Jasėnas. Archyvo vadovybė juto ir lietuviškos spaudos pagalbą. Iš vadovaujančių asmenų daugiausia širdies ir realios pagalbos parodė inž. A. Novickis, prel. M. Krupavičius, J. Makauskis (būdami Vliko Vykd. Tarybos Tarnybų vadovai) ir dabartinis JAV LB CV pirmininkas Jonas Jasaitis.

Pasaulio Lietuvių Archyvo dalis. Archyvas saugo bibliografinę, dokumentinę, archyvinę ir muziejinę medžiagą, surenkamą iš viso pasaulio lietuvių, išskyrus rusų okupuotą Lietuvą. Archyvas šiemet yra sukaktuvininkas. Prieš Archyvą stovi problema: reikia archyvu patalpų ir kasmet vis daugiau. Ryšium su tuo iškyla Lietuvių Kultūros Rūmų reikalas, kurį yra užprijektavusi PLB Kultūros Taryba. Tačiau tuo reikalu kol kas niekas nesirūpina ir taip lietuvių kultūrinėms įstaigoms tenka ubagauti.

PALATA NR. 7.

VALERIJ TARSIS

(aštuntasis tęsinys)

ROMANAS

SALIN NUO MANĖS, ŠETONE!

Ir negali suprasti, kad ne dėl teoretiskai abstraktinių ginčų kiniečiai šveičia mus smėliu, svariau negu amerikiečiai, ir iš lėto organizuoja savąjį nukreiptą prieš mus, internacionalą. Jei išjungsimė iš sovietinio bloko Kiniją, Albaniją ir Korėją, kuri prie jų šliejasi, o ir kituose kraštuose taip pat yra bruzdėjimų, tai nuo to skelbiamo žmonijos trečdaliai vieningame socialistiniame lagery beliks tik viena dešimtoji, - tatau šiandieną jau neabejotinai galime konstatuoti. Taip pat nauju net ir galvoti, kad Lenkijoje ir Vengrijoje iš tikro yra socialistinė tvarka ir taika; lenkai ir vengrai - europiečiai, taigi, individualistai, ir jie niekuomet nesutiks su sovietų oligarchijos satelito vaidmeniu. Ne visai tvarkoje taip pat Čekoslovakijoje ir Rumunijoje. O juk ir pas mus nepasitenkinimas kasmet didėja. Chruščiovas vis daugiau nepakenčiamas. Buvo ir pasikėsinimų prieš jį; nieko nuostabaus - žmonės badauja... Ir kad išgelbėtume Rusiją, mums, visai rusų šviesuomenei, tenka kovoti dviem frontais: iš vienos pusės reikia baigti su sovietiniu fašizmu, iš kitos - kovoti su mongoliška grėsme. O tam reikalinga Vakarų parama, ypač Amerikos.

Erdviamie Nikolaj Vasiljevičio bute, kuriame jis gyvena kartu su ligota senute motina, - jis buvo įsitikinęs viengungis, - tokie susirinkimai dažnai vykdamo. Juose dalyvaudavo vien tik vyrai.

Mes rimtą darbą dirbame, - kaip išsitarė kartą Nikolaj Vasiljevič, - ir galimas daiktas, kad mes būsimie toji kibirkštis, iš kurios kils liepsna. Mes apsvaistome praėjusį ir dabartį, rušiamė žmonėms ateičiai. Gi moters, tegu ir geriausios, vertina mūsų vyriškus darbus vien tik pažirūmoms tų vyrų, su kuriais jos miega. Besikeičiant meilūžiams ar sugyventojams, keičiasi ir idėjos, jei jų iš viso būta, nes tai dalykas labai retas. Joms visiškai negalima patikėti tokių rimtų dalykų, kaip pasirėngimas ateičiai. Pavojinga.

Nors nė viena moteris nedalyvavo tuose susirinkimuose, ir dalyviai, berods, gerai pažino vienas kitą, kartą, beveik tuo pačiu lai-

ku, kaip atsitiko su Almazovu ir Zagogulinu, sanitarinė mašina atgabeno į palatą Nr. 7 ir Nikolaj Vasiljevičį Morionijų.

Jo jaunesni draugai ir mokiniai tiesiog apstulbo, sužinoję apie tai. Pirmiausia visiems kilo klausimas: "Kas išdavė?"

Slinko savaitės, mėnesiai, bet nieko tikro jiems nepavyko sužinoti. Jie ir toliau susirinkdavo. Priėjo iki to, kad jiems pasidarė sunku pažiūrėti viens kitam į akis - kiekvienas jų kažkaip jautėsi kaltu.

Universitete pradėjo persekioti komjaunolius, kurie atvirai reikė pasipiktinimą. Ypač tampė Kolia Žukovą ir Volodiją Antonovą. Juos tardė komjaunimo ir partijos sekretoriai ir čekistai, o dažnai ir vieni ir kiti kartu. Volodei ir Toliui, kaip įprasta, sakė, kad jiems viskas gerai žinoma, ir, jei reikalaujama jų parodyti, tai tiksliai tam, kad palengvintų jų likimą. Jie, girdi, paprastai vaikina, neprityrę, ir Morionijus įtraukė juos į klystkelius; kol kas jie dar nenusikalto jokiais veiksmais, kitaip ir kalba su jais būtų kita; dabar gi norima tik jiems padėti, patikrinti jų nuoširdumą, lojalumą; jų netgi ir iš komjaunimo organizacijos nepašalinusi. Tačiau žandarai nieko iš jų negalėjo išgauti.

Tolia Žukovas ir Volodia Antonovas buvo tokie skirtingi, kad drąsiai juos buvo galima vadinti antagonistais. Taip pat visiškai skirtingai susiklostė ir jų gyvenimas. Ir nežiūrė, o jie buvo dideli draugai.

Tolia - aukštas, šviesiaplaukis, svajingų akių, romantiškas ir netgi kiek moteriškas, - užaugo dvare, jei jau ne šiltadaržio, atmosferoje. Anksti nustoję tėvų, - jo tėvas buvo generolas, - nuo dviejų metų amžiaus jis gyveno su senele, taip pat generolo našle, mažame namely netoliese nuo Trejybės - Sergejaus Lauro vienuolyne. Namelis skendo žalumynuose. Aštuonių dešimčių metų Varvara Petrovna Žukova mylėjo geles, bažnytinį giedojimą, kažkokį labai gerą, visiems prieinamą Dievą ir visus tuos pomėgius perdavė Tolei. Ji gaudavo neblogą pensiją, o taip pat ir Tolei, - generolas Žukov, Tolia tebes buvo kare užmuštas, gyvena jie be vargo. Neturėjo Tolia ir ypatingų reikalavimų. Jis neturėjo palinkimų prie girtų studentų išvykų, prie vyno ar lengvos meilės. Jis daug skaitė, neblogai skambino fortepijonu, išmoko prancūzų kalbos, gerai mokėsi, istorijos fakultetą stėjo iš pašaukimo ir uoliausiai studijavo filosofijos istoriją ir bendrąją filosofiją. Jis galvojo, kad vyriausias uždavinys rimto, savistovaus istoriko, - ne partijos tarno, bet laisvai galvojančio, - spręsti pagrindinį klausimą: ar yra istorijoje kokia prasmė arba idėja? Ar žmonijos istorija yra tam tikrų įstatymų pagrįstas procesas, ar ji tik nešvankių anekdotų rinkinys? Dauguma studentų tokiais klausimais visai nesidomėjo. Jiems istorija buvo tik jų būsimu amatu. Jie turėjo kitą problemą: pinigai, merginos, išvykos... Jie net nesuprasdavo, kaip gali jaunuoli jaudinti tokie abstraktūs klausimai, - ar ne vistik pat, ar yra ten kokie istorijos įstatymai, ar nėra, - kasgi nuo to gali pasikeisti? Todėl nenuostabu, kad susitikdamas su Volodia Antonovu, kurį kamavo tos pačios problemos, Tolia labai prie jo prisirio ir visai nelinkęs į romantiką Volodia netgi pasijuokdavo iš to jo sentimentalumo, nors taip pat pamėgo jį. Jei sakytume, kad Tolia išaugo šiltadaržio aplinkumoje, tai Volodia išaugo tikriausiam katilė, Rasdolnyj miesto pakrašty. Tėvų jis neprisimena ir net nežinojo, kas buvo jo tėvas. Kazokė Marfa, prekiautoja, prostitutė, vagilė ir landynės laikytoja, - taip nuosekliai keitėsi jos užsiėmimai pagal tai, kaip slinko metai ir nyko jos grožis, patrauklumas, vikrumas, sėkmė, sveikata, - sakė, kad Volodios motina taip pat buvo laisva moteris. Su kuo ji prigryveno Volodei, ji ir pati negalėtų pasakyti; ji žino tik, kad, vaikui išvydus pasaulį, keikė savo likimą, išsiuntė jį į stanicą *) pas kažkokią tolimą giminaitę, bet Volodia iš ten pabėgo ir gyveno katilė, miesto pakrašty su kitais "beprizoriniais" **). Iš ten ir paėmė jį Marfa (jau savo vagiliavimo periode). Labai jau gražus buvo berniukas, vikrus, stiprus ir mažiukas - pats tas namams apvaginėti, j bet kokį langelį įlįs... O ir veikė jis puikiai!.

Beveikdamas ir įkliūdavo Volodia. Perėjo kolonijas, lagerius, bet po viso trankymosi grįžo gimtinėn. Čia Volodia susidraugavo su vienu invalidu Kuzma, kuriam nuplovė koją, kai jis traukiniui einant nelaimingai iš jo šoko; jį tada gaudė kriminalinio skyriaus sekliai. Sis invalidas vertėsi supirkinėdamas

*) Stanica - kazokų kaimas. **) Našlaitis, pamestinukas, vaikas, augas gatvėje be jokios globos ir priežiūros. Vertėjo pastaba.

vogtus daiktus. Gyveno jis vienas, atsiskyręs nuo visų; gyveno ne kaip - namuose netvaras, purvas, o žmogus jis buvo malonus, geras, toks visuomet susimąstęs, mėgo rimtas knygas, ir labiausiai šventąjį Raštą. Iš rašytojų daugiausia mėgo skaityti Leskovą, kurį žinojo atmintinai, lygiai kaip ir šv. Avakumo gyvenimą, Tomo Kempiečio "Kristaus sekimą", o taip pat šv. Augustino, Klaudio veikalus, Prokopijaus "Slaptąją istoriją". Pradėjo davinėti šias knygas Volodei, ir tas labai greit pamėgo skaitymą.

Volodia sumanė supiršti savo draugą Kuzmą su Marfa. Visi jie vadino viens kitą "tu", kaip lygūs. Volodia nežinojo nė jų tėvų vardų, o gal būtų niekad ir nebuvo girdėjęs juos tariant. Šioje aplinkumoje nepriimtas bet koks mandagumas. Jie visi turėjo savo pavardes: Kuzma vadinosi Pan, Marfa - Leika, o Volodia - Pil.

Ir štai kartą kreipėsi jis į Marfą: - Klausyk, Leika, negražiai mes gyvenam, kaip sau nori, sakyk. Tau reikia tikro sugulovo, juk tu jau nebejauna. Aš dar mažas, vyro vietos užimti negaliu, gi tu dar pajėgi, - taigi aš noriu tau pripiršti Paną; jam boba reikalinga, nes jis taip gyvena, kad net šlykštu žiūrėti, netgi ir buizos nėra kas išverda. Pati žinai, kad jis rimtas vyrras. Mes jau ir komerciškai susitarėm. Būtų šitaip: prekes mes atiduosim jam ir pusę pelno jam, kadangi sandėly pas jį, o mes iš šalies, kad nė mur-mur! Jis dar pasakė, kad mano daliai specialiai atidėlios, nes aš jaunas, gal išvyksiu į kitus kraštus, tai man bus reikalingas savas kapitalas.

Taip ir gyveno jie taikiai, gražiai. Vėliau vien tik vogtų daiktų pardavinėjimu vertėsi. Marfa šeimininkavo, o Volodia pradėjo mokytis ir taip įsitraukė į mokslo, kad visa kita pamiršo; baigė mokyklą su aukso medaliu ir pradėjo lankyti istorijos fakultetą, turėdamas susikūrus jau savo filosofiją, kurios pagrindas buvo padėtas Nietsches mokslas.

Volodia Antonovas buvo parašęs net filosofinį traktatą, pavadintą "Eurika".

— Pasaulį yra tik Žmogus, - taip jis rašė įvade, - visa kita tik mitas, fantazija, kvaila abstrakcija ir beprotybė trečiaame laipsny. Žmogus viską gali, kadangi Žmogus - tai viršžmogis, tai yra dievas. Jū nedaug - tų Žmonių (nesumaišyti su žmonėmis). Bet nuo to laiko, kai jie atsirado pasauly, tai iš beždžionės kilę žmonės pradėjo juos gaudyti ir priirakinėti prie uolų - iš čia ir mitas apie Prometėjų. Žemė gi sukurta Žmogui, ne beždžionėms.

Daugiau bus.

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linki:

LITAS
Montrealio Lietuvių Kredito Unija

Nuosirdžiai sveikina savo narius ir visus Montrealio Lietuvius
Šv. Kalėdų ir N. Metų proga ir linki turtingų ir laimingų 1967 metų.

Valdyba.
Kredito Komisija.
Revizijos Komisija.

Montreal Enterprises Reg'd.

Kalėdų ir Naujų Metų

proga, sveikina visus savo prietelius, pažistamus ir klientus
linkedami daug džiaugsmo ir laimes

O. ir A. Norkeliūnai

Keating FORD Sales Limited

Leo Gureckas

SALES MANAGER'S ASISTENT

4415 Bannantyne Ave., Verdun

Tel. 769-8831.

Dr. J. Šemogas

Surgeon — Chirurgien

Dr. Jean Maliska
DENTAL SURGEON

Joseph Bernotas B.A., B.C.I.
NOTARAS

J.P. Miller B.A., B.C.I.
ADVOKATAS

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS GIRDIMAS KAS
ŠEŠTADIENIS PER **CFMB** STOTI

V. L. STANKEVIČIAI

Sveiki sulaukę šv. Kalėdų!

Laimingų Naujų Metų!

**Adamonis Insurance
Agency Inc.**

PRESCRIPTIONS

No.

Dr.

M

TEL. 366-9742-366-0984

PHARMACIE GAGNON PHARMACY
BRUNO GAGNON, L.Ph., Prop.
PHARMACIEN - PHARMACIST
7654 CENTRALE, LASALLE, QUE.

PHARMACIE DRUG STORE

Al. Couture

PRESCRIPTION - DRUGGIST - TEL. DO. 6-4660
- 7670 EDOUARD-VILLE LASALLE -

No.

Dr.

Date

**PHARMACIE
BRONX PARK
PHARMACY**

Léo Ratner B. PH., L. PH.
7581 CENTRAL LASALLE

TEL. 365-0770

T. Laurinaitis

Tony's Photo Studio

Portretai įvairiom progom

1920 Frontenac St., Montreal

Tel. 525-8971

Adams LaSalle Restaurant

Sav.

J. Jocas ir J. Tranelis.

7633 La Salle Blvd., LaSalle

DO 6-0754.

PAULS RESTAURANT

P. JOCAS

Sveikina visus pažistamus ir klientus.

3477 Park Ave. Montreal

844-0620

Frank Restaurant

O. ir Pr. VORININKAIČIAI

6370 St. Lawrence Blvd. Montreal 274-0127.

"Rūta,, Grocery

SAV. A. GAURYS

7330 Broadway, Lasalle

DO 6-0976

JOE'S BUTCHERY & GROCERY

J. Laurinaitis

Alus ir įvairiausia groserija su pristatymu

1918 Frontenac St., Montreal

LA. 4-0209

Juozas Gražys

KAILIŲ SIUVEJAS

6396 Bannantyne, Verdun

PO 7-6183

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linki:

SVENČIŲ SVEIKINIMAI

VISIEMS LIETUVIAMS

2159-61 St. Catherine Street East. **VYTAUTO KLUBAS**

Lou Service Station

Lucien Corbell, Prop.
7600 Champlain

Lasalle, P. Que.

Tel: 366-3238

VERDUN COAL & OIL REG'D

Sales & Service

Sav. Gerard Viau

727 Argyle Ave., Verdun Tel: PO 7-0211, PO 7-0311

366-9232.

Albert Perras Justice Peace

Maison PERRAS Furniture
7635 Centrale

Ville LaSalle

Kaufman's Woollens & Textiles

Tikra lietuviška tekstilės krautuvė Montrealyje

4115 St. Lawrence Blvd.

VI 2-5319.

Fernand Michaud

Stove & Furnace Oil

29 - 3e Ave., Lasalle

Tel. 365 - 0707

SVEIKINIMAI IR LINKĖJIMAI

ŠVENTĖS

ir 1967 metuose

visur gyvenantiems pažįstamiems

Ald. ir Pr.

Paukštaičiai

ST.CATHARINES

DR. GRINIAUS PAMINKLUI

statyti aukojo po 3 dol. J.

Šarapnickas; po 2 dol. St.

Bakšys (Hamiltonas), Pr.

Dauginas, K. Stundžia, J.

Skeivelas, St. Šetkus, J.

Vyšniauskas, A. Viscosas:

po 1 dol. V. Alonderis, D.

Dauginienė, P. Balsas, K.

Butkus, P. Meškauskas, L.

Morkelis, B. Racevičius ir

A. Kamaitis (Hamiltonas).

Viso surinkta Kanados

valiuta \$ 25.00

Susidarius virš 25 do-

lerių išlaidų, savo primo-

kėjau.

Kadangi gautas tik vie-

nas aukų lapas, greitai

buvo užpildytas. Renkant

aukas nebuvo kas atsis-

kęs aukoti buviamam Lie-

tuvos Respublikos prezi-

dentui paminklo statymui.

J. Šarapnickas -

Aukų rinkėjas.

Reikia pasakyti, kad nusi-

vežti darbai nebuvo avan-

gardiniai, taigi sutiko su

tenykščia pažanga.

Paklausimuose dail.

Vizgirda buvo užklaustas,

ar jo kelionė nebuvo dalis

Amerikoje kai kurių išei-

vių propaguojamo "ben-

dradarbiavimo"? Buvo at-

sakyta, kad ne. Nors me-

nininkai to ir labai pagei-

dauja, yra aišku, kad vie-

šas oficialus bendradar-

biavimas yra surištas su

politika ir todėl dar dabar

neįmanomas.

Kitame paklausime apie

interview "Literatūra ir

Menas" laikraštyje, kur

dail. Vizgirda tariamai

tvirtinęs, jog Lietuvoje

menas laisvas, prelegen-

tas patikslino, kad sakęs,

jog dailininkai gali kurti

laisvai savo studijose, o

ne bendruomoje. Pama-

čius įvairių Lietuvos dai-

lininkų darbus su tuo ten-

ka sutikti.

Paskaitoje dalyvavo

apie 70 asmenų, jų tarpe

tam įvykiui atvykę daili-

ninkai Tamošaičiai iš

Kingstono. P. Alba.

Riverside Hardware

SAV. YVAN SERRE

7584 Centrale, LaSalle

DO 6-6060

UNIVERSAL CLEANERS & TAILORS

B. Kirstukas

Tel. 769-2941

239 - 4th Ave., Verdun, P.Q.

Marche BODNAR Market

7560 Centrale - 366-8011

LaSalle.

COLD BEER

WE DELIVER.

TIP TOP T.V. SERVICE

T.V. AND RADIO REPAIRED BY EXPERTS
RENTALS * SALES * SERVICE
RCA Victor Colour TV.

7643A CENTRAL ST.

LASALLE, P.Q.

BALTIC WOODWORK CO.

Sav. K. KIAUSAS ir J. ŠIAUČIULIS

547 Lafleur St., Ville LaSalle

DO 8-3884

Marche Fred's Market

Epicer-Boucher - Grocer-Butcher
Viandes de choix - Choice Meats
MEAT & PORTER - MEAT & PORTER

Service Rapide

7691 rue Centrale

Rapid Service

LaSalle

Sandy's Pastry & Delicatessen

įvairūs tortai, europietiški delikatesai, kanadiškas ir importuotas sūris

7697 Central St.

Tel. 366-4614

The Tailor Shop

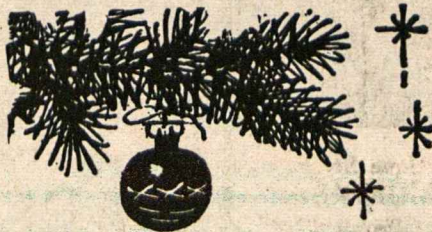
Habits sur mesure • Prêt à porter • Mercerie

Tenue de gala à louer et accessoires

7626 RUE CENTRALE

DO. 6-8521

LASALLE QUE.

Bernec Floral Co. Ltd.

GĖLĖS ĮVAIRIOM PROGOM

285 - 2nd Ave., LaSalle

DO 5-0511

Laisvėja dailė Lietuvoje?

Toronto Akademikų Draugijos pakviestas, dailininkas Viktoras Vizgirda iš Bostono, gruodžio 11 d. skaitė viešą paskaitą apie dailę dabartinėje Lietuvoje. Kaip žinoma, ši pavasarį Vilniuje buvo suruošta dail. Vizgirdos prieškarinių kūrinių paroda. Ta proga tris savaites viešėjęs Lietuvoje, jis turėjo pilną galimybę pabendrauti su eile jo Nepriklausomybės laikų draugų, bei jų okupacijoje išaugusių dailininkų, lankyti jų studijose ir viešose menininkų (dailininkų, muzikų, rašytojų, architektų) auditorijose Vil-

niuje ir Kaune parodyti per 400 išeivijos dailininkų darbų skaidrėmis. Susidomėjimas demonstracijomis buvęs labai didelis, įspūdis teigiamas ir plačiai komentuojamas. Svarūs meno žmonės sakė, kad tokio meninio peno Lietuvos dailininkams užteksią bent trejetai metų.

Pirmaisiais okupacijos metais ir visame stalininiame laikotarpyje buvo privalus sovietinis socialistinis realizmas, tai yra, akademinis stilius, šiose menininkų (dailininkų, muzikų, rašytojų, architektų) auditorijose Vil-

Tuo metu dailė, kaip kūryba, neegzistavo, nes reikėjo prievartingai tarnauti propagandai.

Prasidėjus "atlydžiui" dailininkai palaisvėjo ir jaunebijo kurti sau priimtinių darbų. Be to, jie išmoko apelti oficialius reikalavimus panaudodami beideologinę tematiką ir, atsikratę primesto stiliaus, jau net tęsia prieškarines kryptis. Gi patys jaunieji jau dirba ir, palyginant, moderniai-abs-trakčiai prieinančiam net iki bedaiktškumo. Visgi ir tie dailininkai, vakarų mastu, tebėra labai nuosėliaus, nes domisi dailės problemomis, kurios vakaruose buvo sprendžia-

mos jau bent priešdešimtmetį. Tas supratimas tiek metų išlaikytams stagnacijoje. Dabar naujos įtakos ateina per įvairių kraštų, kaip Lenkijos, Čekoslovakijos žurnalus, kur menas yra visiškai laisvas. Iš kios pusės, prelegentas pato avangardo gal ir nepasibėjo, nes pats, atrodo, nujausiomis dailės išraiškomis nelabai domisi.

Toks modernėjimas nors tenykščiams ir gerai žinomas, visgi lieka tikrame pogrindyje. Tačiau jis neišvengiamai veikia oficialiai priimtas dailės normas. Štai, Makoje vykusiame parodose lietuvių skyrius savo p-

žangumu nustebino sovietinius dailininkus. Sakoma, kad dabar lietuviai esą kamertonu Sovietijos dalei. Be to, specialiam tik užsieniečiams skirtame dailės salione lietuvių modernistiniai darbai noriai perkami - už dolerius. Dailininkai daugumoje priklauso kombinatams, kuriems jie atlieka pri-taikomojo meno užsaky-mus, betgi turi apščiai laiko kurti sau. Atlygini-mo atžvilgiu jie yra pri-telgiję juotoj padėtyje. Pa-tyzdžiui, už vazos projek-ta gauna 160 rb., gi kom-binato audėja tik 100 rb. mėnesiui.

Dail. Vizgirda bendra-vęs daugiausiai su meni-

ninkais, tai apie jų gyven-imą ir tekalbėjo. Jo sutik-ti žmonės esą sąmoningi lietuviai ir gerai orientuo-jasi padėtyje. Vienas pajė-gus dailininkas užsiminęs jog žinąs, kad užsienyje galėtų gyventi kelis kartus geriau, bet čia jo kraštas ir žmonės, gi dabar kurti ir gyventi šiaip taip gali-ma.

Prelegentas skaidrė-mis parodė kelis šimtus Lietuvos dailininkų darbų, taipogi, palyginimui, ir da-lį savo nuvežtų išeivijos dailininkų kūrinių. Šiame palyginime buvo pastebi-mas pagrindinis abiejų pusių dailininkų artumas nuotalkos, spalvų ir net išraiškos būdo atžvilgiu.

Statomas Dr. K. Griniui paminklas

Prieš keletą metų iškilmingai paminėjė Kudirkos, Maironio šimtametės sukaktis, šiemet gruodžio 17 d. minime tokią pačią šimtametę sukaktį nuo dr. K. Griniaus gimimo. Jis mirė Čikagoje 1950 m. birželio 4 d., įpusėjęs 84 metus.

Beveik išstisus 70 metų dr. K. Grinius buvo vienas svarbiausių ir veikliausių lietuvių tautos darbininkų ir tų jo darbų pėdsakai ryškūs daugelyje sričių. Jis tautinės lietuvių sąmonės žadintojas, nuolatinis varpininkų komitetų narys, publicistas ir laikraščių leidėjas, organizatorius ir švietėjas, lietuvių tautos sveikatos sąrgas ir kūdikių gelbėtojas, plataus masto visuomenininkas ir politikas, demokratinių Lietuvos seimų narys, Ministeris pirmininkas sunkiausiu Lietuvaime, kai teko atremti politinius ir karinius lenkų puolimus, ir pagaliau Lietuvos Respublikos Prezidentas. Jau būdamas senukas, jis dar galinėjosi su žiauriausiais okupantais ir turėjo nukentėti. O iš skurdžių tremties barakų jis kėlė balsą ir kreipėsi pasaulio laisvasias tautas ir jų valdovus, prašydamas pagalbos prieš naują Lietuvos okupaciją.

Tad dr. K. Grinius tikrai vertas, kad mes, šiemet minėdami šią reikšmingą sukaktį, ne tik tinkamai ir

gražiai pagerbtume šviesų jo atminimą, bet ir konkrečiau įamžintume jo vardą būsimoms kartoms. Jo pavyzdys turi visiems šviesti, kaip yra galima ir kaip reikia ir sunkiausios priespaudos metais dirbti savo tautos ir jos žmonių gerovei.

Tuo tikslu jau šių metų pradžioje iš lietuviškų organizacijų ir iš Lietuvių Tautinių kapinių vadovybės atstovų Čikagoje buvo sudarytas dr. K. Griniaus Paminklui Statyti Komitetas, kurio pirminku išrinktas Povilas Daubaras. Šis komitetas ir yra pasiryžęs Lietuvių Tautinėse kapinėse Čikagoje pastatyti gražų paminklą dr. K. Griniui, trečiajam Lietuvos Respublikos Prezidentui.

Lietuvių Tautinių kapinių vadovybė ne tik prižadėjo tinkamą paminklo priežiūrą visiems laikams, bet numato ir visą tą kapinių rajoną, kur stovės paminklas, pavadinti dr. K. Griniaus skyriumi.

Dr. K. Griniaus paminklas turės dominuoti gana plačią aplinką, aplink jį nebus statoma jokių kitų paminklų, jis bus gana monumentalus. Skulptorius pasirinko dviejų masyvių marmuro kolonų formą. Jos bus šviesiai pilkos spalvos, o ant tarp jų esančios kiek žemesnės ir siauresnės juodo marmuro kolonos bus gamasyvus dr. K. Griniaus

Dr. K. Griniui paminklui statyti komitetas Čikagoje. Sėdi iš kairės: K. Aleksūnas, H. Čižauskienė, D. Šukelis; stovi: skulptorius Ramojus Mozoliauskas, A. Mickevičius, Komiteto pirmininkas Povilas Daubaras, Balys Dundulis, P. Stakauskas ir Jurgis Breivė. Komitetas telkia lėšas trečiojo Lietuvos Prezidento Dr. Kazio Griniaus paminklui pastatyti ir kviečia visus aukoti.

niaus bronzinis biustas. Paminklas su visa jo statyba kaštuos 6.200 dol. Dar keli šimtai dolerių prisidės visokių išlaidų, kurios susidaro vykdamas rinkimą, susirašinėjimą ir kt. Tačiau visa išlaidų suma tikrai nesieks 7000 dol.

Dr. K. Griniaus Paminklui Statyti Komitetas jau senokai yra pradėjęs aukų rinkimą. Jis tikrai nuoširdžiai džiaugiasi, kad mūsų visuomenė gana duosniai atsiliepė į Komiteto prašymą aukoti dr. K. Griniaus paminklo statybai. Tačiau vis dėlto Komitetas dar neturi net pusės reikiamų lėšų.

Stambiausi ligšioliniai aukotojai buvo Pasaulio, JAV ir Illinois lietuvių gydytojų draugijos su 500 dol. bendra auka, Suvalkiečių draugija Čikagoje su 213 dol., ir po 100 dol. ar kiek daugiau aukoję: Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų-Savanorių draugijos Detroito skyrius, Varpininkų Filisterių draugija, dr. K. Griniaus Fondas, Lietuvos Valstiečių Liaudininkų S-gos Čikagos kuopa ir Vladas Civas-kas. Daug lietuviškųjų draugijų ir paskirų asmenų jau yra aukoję mažesnes sumas.

Bendras mūsų likimas bendri uždaviniai ir tikslai ir taip pat visai arti-

ma kaimynystė jau taip lemia, kad JAV lietuviai visus savo didesnius darbus stengiasi dirbti su Kanados lietuvių talka. Taip pat ir Kanados lietuviai visur kur susilaukia JAV lietuvių talkos ir pagalbos. Komitetas jau yra gavęs aukų iš eilės Kanados lietuvių organizacijų ir pavienių asmenų, bet norėtų, kad kiek galima didesnis skaičius mūsų kanadiečių brolių ir seserų, tegur mažesniais sumomis, pagal kiekvieno išgales, paremtų šio paminklo statybą.

Vykdydamas aukų rinkimą, Komitetas kreipėsi į lietuviškas organizacijas ir paskirus asmenis, kurių adresus pavyko gauti, su atitinkamais aukų lapais ir paskirais laiškais. Tačiau nėra įmanoma visus gausius lietuvių, pasklydusius tokiame dideliame šiaurės Amerikos kontinente ypač gi plačiojoje Kanadoje apgauti, surinkti jų adresus ir kreiptis į juos laiškais. Tad Komitetas tikrai nuoširdžiai prašo visas Kanados lietuvių organizacijas ir paskirus asmenis, nors jie ir nebūtų gavę Komiteto laiško su prašymais, savo aukomis paremti dr. K. Griniaus paminklo statybą. Auką prašome siųsti į Chicago Savings and Loan Asso-

Padėkos

"Baltijos" Stovyklavietės Komitetas reiskia nuoširdžią padėką visiems prisidėjusiems prie sėkmingo Jaunųjų Talentų vakaro rengimo, o ypatingai Aušros Vartų Parapijos klebonui Tėvui K. Pečkui S. J., A. Tamošaitienei, A. Tamošaičiui ir R. Piešiniui, padovanojusiems po paveiklų vakaro loterijai, P. Bulkaui ir J. Gabrusevičienei

ciation banką, 6245 So. Western Ave. Chicago, Ill. 60629. Sąskaitos numeris yra 38893, kurį būtina reikla pažymėti siunčiant auką.

Paminklo statybos darbais jau pradėti ir iškilmingas jo atidarymas numatomas 1967 m. gegužės mėn. pabaigoje, Kapų Puošimo dieną. Tikimės sulauksią ir Kanados lietuvių visuomenės atstovų. Visuomet visi atsiminkime, kad, nors ir būdami pasklidę plačiame kontinente, bet vieningai dirbdami, aukodamiesi ir aukodami mes galim nu-dirbti didžiulius darbus. Dr. K. Griniui Paminklui Statyti Komitetas.

už fantus loterijai, J. Kęsgallienei už pagalbą vyk-dant lėšų telkimą, visiems jauniems menininkams už programos išpildymą, Lietuvos operos sol. E. Kardelienei, p. p. Nagiams, Z. Lapinui, J. Žukauskieni ir J. Ladygai už programos paruošimą, J. Blauzdžiūnieni ir P. Adomoniui už bufeto tvarkymą, K. Lukui už padovanotus kalamutus, J. Šiaučiuilui ir A. Blauzdžiūnui už loterijos vedimą, visoms ponoms už valgių bufeto praturtinimą loterijos bilietų platintojams ir visiems kitiems vakaro talkininkams, kurių visų suminėti čia nėra įmanoma.

"Baltijos" stov. K-tas. - - - - - Jums, kurie š. m. gruodžio mėn. 4 dienos popietėje, taip netikėtai mudu, persikėlusius į naują namą, aplankėte su vaišėmis ir dovanomis bei nuoširdžiausią A ČIŪ.

Ačiū rengėjai iniciatoriui p. Milašienei ir Jums, šį parengimą parėmusiems prisidėjimui ir dalyvavimu- Pp. Berzins, pp. K. ir Jz. Blekaičiams,

pp. Bruzgliams, pp. Gujams, pp. Janušaičiams, pp. Kažemėkams, pp. Milašiams, pp. Patamsiams, pp. Paulukams, pp. Pilypaičiams, pp. Sakams, pp. Šimelaičiams, pp. Vindašiams, pp. K. Zadauskul, pp. Žemaičiams ir pp. Žlobams. Jums dėkingi Nijolė ir Stasys Senkai

Paiešojimai

- Iš Lietuvos p. Čižienė paieško dukters Jadvygos Čižaitės. Žinantieji ją ar ji pati prašoma skambinti telefonu: 366-6740. Montreal, Canada.

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ - sutraukiančią hemorojus

... Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga, įrodžiusi galią su-traukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagarsėjęs tyrimų institutas at-rado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebančią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelnė-jant skausmams įvykdavo hemorojų susitraukimas.

Tačiau visų svarbiausia - rezul-tatai būdavo toki nuostabūs, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mė-nesių.

To buvo pasiekta naudojant gydo-mąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celėms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose "Preparation H" vardu. Prašykite viso se vaistinėse. Pinigai bus gražinti jei nebūsate patenkinti.

MAHEU EXTERMINATION

- PARAZITŲ KONTROLIAVIMO SPECIALISTAS
- IŠNAIKINAMOS BLAKĖS, BOMBATIERIAI, ŽIURKĖS IR KT.
- APŽIŪRĖJIMAS NEAPMOKAMAS IR GARANTUOTAS
- IŠNAIKINIMAS GARANTUOTAS

3128 Masson, Montreal 36. --- Tel. 725-6489.

Johan Tiedman Reg'd

DIRBU VISŲ RŪŠIŲ BALDUS PAGAL UŽSAKYMUS

1092 Clark Street /prie Dorchester/, Montreal, P.Q.
TEL: 861-3032,
vakare - 254-6898. /Kalbame lietuviškai/.

GEORGE LAVINSKAS

ALLSTATE INSURANCE
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

268 - 2nd Ave., LaSalle. Tel: 366-5309.

Universal Cleaners & Tailors

- Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus drabužius.
- Siuvu naujus pagal užsakymus vyriškus paltus, kostiumus ir kelnes.
- Aukštos kokybės medžiagos.

239 FOURTH AVENUE B. KIRSTUKAS Tel. 769-2941
(at Wellington St.)

Baltica Investment Corp

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000
J. Skučas, Prez. RA 2-6152 6966-44 Ave. Rsnat.
Superkame sklypus ir žemę Montrealyje bei apylinkėje.
Už indėlius mokame 8% dividendo.

BALTIC WOODWORK CO.

DAROMOS ĮVAIRIOS DURYS, LANGAI, VIRTUVĖS KABITAI.
IR KITI ĮVAIRIOS MEDŽIO DIRBINIAI.

K. KIAUSAS ir J. ŠIAUCHULIS.

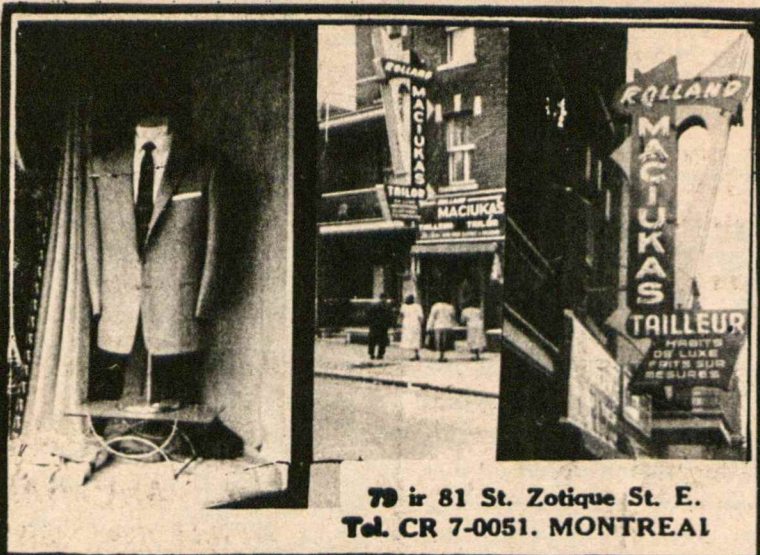
Adresas: 547 Lafleur Str., LaSalle.

Montreal, P. Q. Tel. DO 6-3884.

LaSALLE AUTO SPECIALIST Reg'd

SAV. G. DESROCHERS

Taisau ir dažau lengvas mašinas
7717 GEORGE LASALLE, QUE.
(Priešais „Nepriklausomos Lietuvos“ redakciją)
Tel.: garažo 366-0500
namų 366-4203

79 ir 81 St. Zolique St. E.
Tel. CR 7-0051. MONTREAL

1920 Frontenac St. Montreal, P.Q. T. Laurinaitis

ME 7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS Lachine.
117-6th Avenue,

BELLAZZI - LAMY, INC.

DO 6-6941 7682 Champlain Blvd. LaSalle
Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.
Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

Naujų: 366-7818
Naudotų: 366-5691

LaSalle Automobile Inc.
DODGE - CHRYSLER - VALIANT
CORONET - CAMIONS DODGE

President M.L. Daigneault
7635, BOUL. LASALLE
LASALLE, P.Q.

SIUNTINIAI LIETUVON KAUFMAN'S WOOLLENS & TEXTILES

WHOLESALE & RETAIL
4115 ST. LAWRENCE BLVD. MONTREAL, QUE. TEL. VI-2-5319.

IŠ ČIA PASIŪSITE SIUNTINIUS SAVO GIMINĖMS PILNAI GARANTUOTOMIS
URMO KAINOMIS
30% 40% ŽEMIAU RINKOS KAINOS

- TURIME GERIAUSIOS ANGLIŠKOS VILNONĖS MEDŽIAGOS VYRIŠKIEMS IR MOTERIŠKIEMS KOSTIUMAMS, PALTAMS, SUKNELEMIS IR ŠILKINĖS - Brocade & Dainty MEDŽIAGOS.
- DIDŽIAUSI PASIRINKIMA KAŠMIRO, NAILONINTŲ IR ŠILKINIŲ SKARELIŲ, SVEDERIŲ IR VISA KITA ŠEIMOS REIKALAMS.
- TAIP PAT PRIIMAME UŽSAKYMUS VYRIŠKIEMS KOSTIUMAMS - Made to measure - IŠ GERIAUSIŲ ANGLIŠKŲ MEDŽIAGŲ. KAINA \$50.-, extra kelnės \$12.-

SAVININKAS CH. KAUFMANAS, buvęs audinių fabriko "Litex" vedėjas Kaune. Laisvai kalba lietuviškai.

Telefonas 768-6679

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.
Valome visokius drabužius ir kitą Jūsų namų apyvoką.
Savininkai:
A. Keršys, P. Petrušis, P. Keršulis, A. Greibus.
1205 CHURCH Ave., Verdun, Montreal.

DĖMESIO LIETUVIAMS

Tarpininkauju lietuviams apsigyventi vietas reikalu pasaulinės parodos EXPO 67' metu (28.4 - 28.10.1967).
Rašykite pageidavimus NL orba žemiau nurodytu adresu:
Pr. Paukstaitis
8995 Godbout, LaSalle,
Montreal, P.Q. tel. 365-0311.

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linki:

TORONTO

TAU PYK IR SKOLINKIS
PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME
TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE **PARAMA**
KAPITALAS SIEKIA DU SU PUSE MILIJONO DOLERIŲ
MOKAME:
4% už depositus
5% numatyta už šėrus
DUODAME:
Morgičius iš 6 1/2%
Asm. paskolos iš 7%
Asmeninės paskolos duodame iki \$5,000.- ir morgičius valdžios nustatytą normą, 66% įkainuoto turto.
Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000.- Asmeninės paskolos, mirties atveju, apdraustos iki \$5,000.-
Paramos nariais gali būti kiekvienas lietuvis gyvenęs Kanadoje.
Kas valandos: Kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p.p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p.p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).
Būstinė: Lietuvių Namai - 1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont. o Telefonas LE 2-8723.

SVEIKATOS KLINIKA—Health Clinic
Medicininis ir pooperacinis gydymas
Vienintelė valdžios registruota natūralaus gydymo lietuviška klinika. Įvairūs spinduliai, elektriniai ir fiziniai rankų masažai, spindulinių ir garų vonios. Gydome ir psichologinę terapiją.
B. Naujalis, Ps.D.R.M.N.Pt.
460 Roncesvalles Ave., Toronto Tel. LE 3-8008

Reportažas iš Toronto

PAŠNEKESYS METRO TRAUKINYJE
prieškalėdinėmis temomis

Požeminiame traukinyje jaučiasi šventinės nuotaikos. Iš tiesų dieną vakarai pilni keleivių, kaip yra vakarais žmonėms grįžtant iš darbo. Dažnu atveju ponios yra šventiškai pasipuošusios. Jos turi prie krūtinės prisegusias dirbtinių gėlių puokštes, pasidabrinę konkorėžių kekę, ar aukšinių varpelių junginį. Keleiviai apsikrovę įvairiaspalviais išmargintais, pilnai prikrautais popieriniais maišais.

Ir žmonių pasikalbėjimuose girdisi Kalėdų nuotaikos. Šnekotos sukasi apie pirkinius, apie madas, apie dovanas. Netoli durų sėdinčios ponios kalbasi lietuviškai. Jos tariasi, koks labdaros darbas geriausiai tiktų šiam, švenčių metui. Kailinėtu paltu ir to paties kailio kepure skoningai apsirengusi jauna ponija aiškina, kad ji gavusi laisvą prašantį paramos sėsių globojamam vaikui darželiui. Ji kaip tik ir yra numačiusi padėti šiai gražiai, mūsų jaunuosius globojančiai lietuviškai įstaigai. Ji tik nesanti galutinai nutarusi dėl aukos dydžio. Ji, greičiausia, tai nuspręs baigusi Kalėdų pirkinius.

Vyresnioji, šviesiais kailiniais įsisiautusi, aukštą skrybėlaitę dėvinti ponija pasiklausia jaunąją geradarę, ar ji skaičiusi savam laikrašty straipsnį apie vaikų darželį? Ten buvęs išsamus aprašymas apie darželio veiklą ir ekonominę būklę. Jaunąją prisipažinus to rašinio neskaičius, vyresnioji paaiškina, kad vienas mūsų finansininkas atradęs darželyje tik 20 lietuviukų. Apskritai tame straipsnyje dvelkusi pesimistinė nuotaika. Viską perskaičiusi vyresnioji tautietė sužinojusi, kad mes remiame sėseles, o jos auklėja svetimtaučius vaikus.

Jaunoji ponija nustebusi klausio savo bendrakeleiv-

NOTARAS
ANTANAS LIUDŽIUS, B.L.
Bendradarbis V.S. Mastis, L.L.D.
Namų, farmų ar bet kurio verslo pirkimo-pardavimo dokumentų sudarymas, mirtiečiai, sutartys, testamentai ir visi kiti teisiniai reikalai.
408 RONCESVALLES AVE., TORONTO.
Margio vaistinės II aukštas.
Tel: Įstaigos LE 7-1708, Namų CR 9-6166.

vės aiškinimo. Anai baisus, ji išreiškia savo pasipiktinimą. Jai labai įdomu, kas galėjęs taip rašyti? Dargi savame laikraštyje. Ji norėtų žinoti, kas padaręs sėselėms tokį meškos patarnavimą. Kadangi vyresnioji paminėjusi finansininką, ji spėjanti ar nebūsiąs tas pats asmuo savo laiku garsėjęs savotišku aktyvumu tik įsisteigusiam bankelyje. Vėliau, nariams jo nebeįsivertus, į valdybą aname banke, jis, parapijos prieglobstyje įsteigęs kitą. Vyresniajai poniai patvirtinus, kad straipsnio autorius buvęs tas pats asmuo, jaunesnioji, jau kiek karščiau dūdamosi stebisi, kaip anas galėjęs taip daryti. Ji jau esanti ir dabar girdėjusi nepalankių naujienų. Jai esą labai gaila, kad ji neskaičiusi to straipsnio. Ji būtinai susisieksianti su sėselėmis ir paraginsiantis tuo reikalu ką nors daryti. Kaip gi ten yra, kad jos siunčia laiškus prašydamos aukų lietuviškam darželiui, o koks individas skelbia spaudoje, kad jos auklėja svetimus vaikus.

S. Pranckūnas.

KALĖDŲ ŠVENČIŲ
ir
NAUJŲ METŲ PROGA
nuoširdžiai
sveikina mielus klientus,
draugus bei pažįstamus,
linkėdamas sveikatos ir sėkmės
sekančiais metais –
V. BAČENAS,
ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

Sveikiname visus lietuvius su Šv. Kalėdomis ir
ir Naujaisiais Metais

**Lietuvių
Kredito Kooperatyvas
"Parama"**

1129 Dundas Street West (Lietuvių Namai)
Telefonas LE 2-8723, Toronto

Linksmų šv. Kalėdų ir sėkmingų 1967 metų
linkime savo maloniems klientams, bičiuliams
ir visiems pažįstamiems

BALTIC EXPORTING CO.

S. ir A. KALOZAI

480 Roncesvalles Ave. Toronto 3, Ont.

Savo mieluosius klientus ir draugus šv. Kalėdų
ir Naujųjų 1966 Metų proga sveikinu linkė-
damas sėkmės

Jonas V. Margis, Phm.B.
"MARGIS DRUGS"

408 Roncesvalles Ave., kampas Howard Park Ave.
Telefonas LE 5-1944, Toronto, Ontario

Sostinė Vilnius ir Šiluva

RAŠO PETRAS BŪTĖNAS
/ atkelta iš 3 puslapio /

nant panašiai, kaip Lenkijos pakarpčio Čenstakos Dievo Motinos paveikslas lenkų pasisavintas iš ukrainiečių, kaip rašoma "Naujienu" priede. 830 nr. 1966 metais. Prašom apšviesti būtinai iš kurios vietos ir srities Aušros Vartų paveikslas, ar tikrai iš "Rusijos" ir kuria data? Rusai-vilnosai-moskvičiai pvz. ir Ukrainą vadina "Rusija"; pagal tai ir čia Amerikoje net ir katalikų mokyklos vartoja "bolševikinės geografijos rusiškojo sukirpimo" žemėlapius, tartum pripažindamos Sov. Rusi-

jos Pabaltijo, Ukrainos it kt. okupaciją, bet iš kitos pusės tuo būdu bergždžiai kalbėdamos ir kovodamos prieš rusiškąjį ar kokį bolševizmą, kad "nei rasti, nei pamesti", anot to žmonių posakio; net ir mūsų kai kurie labai iššlovinti asmenys, kad net gėda man čia juos ir jas pavardėmis minėti. Ir Šiluvos lietuviškumo gi neapgins Šiluvos Dievo Motinos paveikslu. Sakau, - Vilniaus ir kas Vilniuje, Vilniaus krašto ir Šiluvos lietuviškumas lengviausia apginti kitais gausiais būdais ir turi-

Kiekvienam doram lietuviui rūpi, kaip gyvena jo tautiečiai kituose kontinentuose. Arčiausiai susipažinti su Australijos lietuvių veikla ir gyvenimu skaitydami

Mūsų Pastogė

Savaitraštį "Mūsų Pastogė" leidžia Australijos Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdyba, redaguoją V. Kazokas. Kaina metams 10 australiškų dolerių. Užsakymus siųsti: "Mūsų Pastogė", Bo 4558, G.P.O. Sydney, N.S.W., Australia.

Papuoškime Švenčių stalą Bavariško porceliano

KĄ TIK IŠ VOKIETIJOS IMPORTUOTAS KAVOS IR PIETŲ SERVYZAS
8-NIEMS ASMENIMS KAINA TIK **\$49.50**

OLD COUNTRY GIFT SHOP

355 RONCESVALLES AVENUE, TORONTO
TELEF. LE-5-7641.

NOTARAS ANTANAS LIUDŽIUS

nuoširdžiai sveikina visus savo mielus klientus,

draugus ir pažįstamus

KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR NAUJŲJŲ METŲ PROGA,
linkėdamas visiems stiprios sveikatos ir
geriausio pasisekimo gyvenime.

SV. KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA
SVEIKINU VISUS KLIENTUS,
DRAUGUS IR PAŽĪSTAMUS

A L GARBENS
REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.
Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

SAULT ST. MARIE, ONTARIO

SURINKTA TAUTOS FONDUI \$158.-

Povilas Gasperas, ilgametis mūsų kolonijos Tautos Fondo atstovas, neseniai užbaigęs metinę TF rinkliavą paskelbia rinkliavos rezultatus; Aukų po \$20.- Stasys Druskis, \$10.- Viktoras Staškūnas, \$6.- Vytautas Skaržinskas, po \$5.- P. Gasperas, J. Girdzevičius, Z. Girdvainis, J. Genys, H. Matijošaitis, V. Miniauskas, M. Riauka, J. Sendžikas, J. Skardis, A. Skardžius, U. Virbickienė, po \$4.- A. Rutkauskas, K. Sli-

žys, po \$3.- N. Aukštikalnis, A. Gustainis, V. Vainutis, A. Vanagas, po \$2.- J. Duoba, B. Dabulskis, St. Grigelaitis, V. Jakumaitis, B. Kaminskas, J. Kvosčiauskas, V. Liudavičius, A. Motūzas, A. Motiejūnas, J. Mikšys, J. Okmanas, V. Poškus, M. Pareigis, R. Pareigis, P. Puteikis, B. Švilpa, A. Trakinskas, J. Valas, J. Žebraitis, V. Žukauskas, A. Žemaitis, po \$1.- P. Umbrasas, K. Valius ir V. Žekonis.

Viso suaukota \$158.-

momis tiksliais tvirtomis priemonėmis be jokių lenkų galimų pasakymų ar nepasakymų! Lenkai savinasi ukrainiečių Lvovą, gudų Minską sostinę ir dar kelis svarbius vis pakraštinius ir vis ne lenkų miestus su jų sritimis, ir tegul lenkai pamėgina juos visus Lenkijai apginti panašiais ar kitais normaliais bei mokslui priimtinais būdais!

Ir Vilnius čia ne išimtis! O kad lenkai tik rėkia šaukia ir savo legionais okupuoja, - tai dar ne krislelio tam rimto įrodymo. Bet, žinoma, lenkai šio rūpumo klyksmo būdu šio to pasiekia: karbiai iššlovinti asmenys, kad net gėda man čia juos ir jas pavardėmis minėti.

Ir Šiluvos lietuviškumo gi neapgins Šiluvos Dievo Motinos paveikslu. Sakau, - Vilniaus ir kas Vilniuje, Vilniaus krašto ir Šiluvos lietuviškumas lengviausia apginti kitais gausiais būdais ir turi-

Ir, pagaliau, neišpasakytai daug turime stebuklingų vietų, ir būtų gerai, kad autorius aiškiai parašytų ir apie jų šventųjų paveikslų kilmes, būtinai neužmiršdamas ir Lietuvos Šiluvos paveikslų kilmes. Autorius, be abejo, bus išnagrinėjęs LE I, 476 - 478 p. "Aušros Vartai" sildyti, kuri bus kun. dr. J. Vaišnoro, katalikų teologijos skyriaus redaktoriaus (t.p. 7 p.), žinybos. Man atrodo, kad ten nėra jau taip baisiai, kaip kad kun. L. Jankus pasakė apie Aušros Vartus, gal tyčia pabaugindamas arba mažiausia, kaip sakoma, licencijoje poetikoje "spalvas sutirštindamas".

Daugiau bus.

Rinkliavos užbaigimo proga TF atstovas P. Gasperas prašo pareikšti visiems aukojusiems nuosirdžią lietuvišką padėką KITOS NAUJINIENOS

Didžiausioji miesto darbovietė "Algomo" plieno fabrikas paskelbė, kad laike paskutinių dviejų mėnesių atleista iš darbo 500 darbininkų ir dar galimi tolimesni atleidimai, tačiau tas priklausys nuo gaunamų užsakymų. Šiuo laiku "Algomoj" dirba 8230 darbininkų bei raštinės tarnautojų.

Paskutiniiais statistiniais duomenimis mūsų miesto mėtinis atlyginimo vidurkis yra pats didžiausias visoje Kanadoje - \$5,417. - Antroje vietoje Sarnia, Ont. - \$5,340. - ir trečioje vietoje Windsor, Ont. - \$5,278. - Tokie atlyginimai buvo maždaug prieš dvejus metus, o dabar kad ir mūsų miesto plieno darbininkai gauna žymiai didesnę atlyginimą negu išvestas vidurkis, tačiau dirbančios viešbučiuose, valgyklose, virtuvėse ir pan. moteriškos uždirba tik apie pusę viršpaminėto vidurkio sumos.

Mūsų mieste jau žiema. Išpuoštos įvairiausiomis šviesomis ir "Dovydo žvaigždėmis" gatvės pilni visokiųjų gėrybių parduotuvių langai ir gatvėse garsiai grojamos Kalėdų melodijos, atrodo, turėtų pakelti artėjančių švenčių nuotaiką.

Korespondentas.

NORI SUSIRAŠINĖTI

Ieva Miliuskaitė, 20 metų, ūkininkaitė, gyvenanti Suvalkų krašte, nori susirašinėti su vyrais lietuviams, iki 40 metų amžiaus, gyvenančiais Jungtin. Amerikos Valstybėse ar Kanadoje. Rašyti: Ewa Milewska, wies i poczta Kaletnik, powiat Suwalki, woj. Bialystok, Poland.

AR ŽINOTE KĄ RAŠO

KELEIVIS?

AR ŽINOTE, kodėl vieni jį giria, kiti peikia, bet visi mėgsta skaityti?

KELEIVIS žmonės mėgsta dėl to, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės skelbti. Teisingomis žiniomis iš visur /jame daug žinių ir iš Kanados/, aiškiu ir atviru pasisakymu laikraštis per 65 metus pelnė gerą vardą ir pasitikėjimą.

KELEIVIS rasite patarimų teisiniais ir kitais klausimais, gražių apsakymų, eilėraščių ir tt: Jis turi ir moterų skyrių.

METINĖ PRENUMERATA KANADOJ IR KITUR TIK \$5.00

Laiškus ir prenumeratą adresuokite:

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127, USA.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis.
Leidžia Varpininkų leidinių fondas
Redaktorius J. G. Lazauskas.
Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS.
1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill., USA.
Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

HAMILTON

TAUPLYK IR SKOLINKIS
KOOPERATYVINIAME BANKELYJE

"TALKA"

21 Main Street East, Room 203 -- Telefonas JA 8-0511.

Išduodamos asmeninės paskolos iš 8% iki 5.000,
mortgicijų paskolos iš 7% iki 66% turto vertės.

Už šėrus mokama 5% dividendo iš pelno, už depozitus 4%.

Veikia nemokamas "CUNA" gyvybės ir paskolų draudimas.

Pilnas čekių draudimas.

Darbo dienos:

pirmadieniais, trečiadieniais ir ketvirtadieniais 9 val. ryto --
3 val. po pietų, antradieniais ir penktadieniais 9 val. ryto --
1 val. po pietų ir 5 val. -- 8 val. vak., šeštadieniais 9 val. ryto-
12 val.

Linksmų Kalėdų

IR

LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ
LINKI

KRONAS

REAL ESTATE and Ins. Ltd.
Hamilton's Largest Realtor with 5 offices

Ištaigos:

366 MAIN STREET E. 528-8492
HAMILTON, ONTARIO

Branches at:

662 FENNEL AVENUE E. 383-2133 GREY 8 PLAZA 664-4477
HAMILTON, ONTARIO STONEY CREEK, ONTARIO
442 BRANT STREET 637-3883 202 KERR STREET 845-7551
BURLINGTON, ONTARIO OAKVILLE, ONTARIO

HAMILTONO APYLINKĖS VALDYBOS ŽINIOS

Solidarumo mokėti galima
sumokėti mūsų kredito ban-
kelyje. Aukos šalpos ir Tau-
tos Fondams taip pat priim-
amos.

Bendruomenės valdyba dė-
koja solidarumo mokesčio
rinkėjams, padedantiems
surinkti mokesčius. Ponams
Tirkšlevičiui, Bikinui, F.
Rimkui, baigusiems rink-
ti, nuoširdus ačiū. V-ba.
H. L. N. ŠERININKŲ DĖME-
SIUI

Visiems žinoma, kad Del-
ta yra mėginama parduoti
jau kelintį metą, bet neb-
buvo pirkėjo su žmoniška
kaina. Šiuo metu yra atsi-
radęs pirkėjas, kuris du-
da už Delta 145, 000 dol-
erių su 35, 000 dol. įmo-
kėjimu ir likusią sumą,
110, 000 penkeriems me-
tams išmokėti pirmų mo-
rgičių forma iš 8%, ir bus
atmokama po 916 dol. kas
mėnesį kartu su palūkanos
mis.

Pasiūlymo galutinis pri-
ėmimas bus pateiktas šė-
rininkams 1967 m. sausio
mėn. 22 dieną, sekmadiė-
nį 3 valandą po pietų Delta
kino patalpose.

J. R.

WINNIPEG, Man.

ANTROJI

Jog nepaslapstis, kad vos
šiam klubui įsisteigus ja-
me prasidėjo reikšminga
prokomunistinė veikla.
1947 met., senųjų para-
ginti, jį nariais įstojo ir
iš naujųjų ateivių. Nors
jie ir turėjo senųjų klubo
narių tarpe gerų draugų,
pažįstamų ir net giminių,
bet politinis trinimasis
užsimezgė. Naujieji atei-
viai negalėjo sutikti su kai-
kurių prokomunistinių
galvojimų, todėl vieni iš
jų patys išėjo, kiti buvo
išmesti.

Ginčo periodui kiek ap-
rimus, kai kurių ir aš bu-
vau paragintas stoti klubo
nariu. Aš jį ėjau dirbti,
one griauti. Aš juos sten-
giaus supažindinti su ta
pragaištinga komunistine
veikla, per kurią mes lie-

DALIS

tuviai likome išbloktai iš
savo gimtojo krašto, o pati
Lietuva neteko nepriklau-
somybės.

Taigi, 1959 metais pa-
daviau pareiškimą įstoti
klubo nariu ir tą patį metų
vasario 1 d., visuotiniame
klubo narių susirinkime
buvau priimtas nariu ir tą
pačią dieną buvau paskies-
tas sekretoriauti.

Tame pat susirinkime
buvau išrinktas 1960 me-
tams į valdybą, o naujos
v-bos posėdyje išrinktas
tiems pat metams klubo
pirmininku.

1961 m. išrenkamas se-
kretoriumi, 1962 m. - se-
kretoriumi, 1963 m. - re-
vizijos komisijoje, 1964-
sekretoriumi, o 1965 m.
irgi sekretoriumi.

1960 m. būdamas klubo

HAMILTONO APYLINKĖS VALDYBA JAUNIMO CENTRO SALĖJE RENGIA

IŠKILMINGA NAUJŲ METŲ SUTIKIMĄ

Pradžią 7 valandą vakaro, pabaigą 2 valandą. Stalai nerezervuojami.
GROS V. BABECKO ORKESTRAS.

ĮVAIRŲS UŽKANDŽIAI IR GĖRIMAI, LAIMĖS STALIUKAI, LOTERIJA,
KEPURAITĖS, ŠAMPANAS.

Įėjimo bilietai tik 3 doleriai asmeniui.

Paremsite Bendruomenės Valdybos veiklą dalyvaudami šiame rengime,
nes jo pelnas eina lietuviškųjų reikalų tvarkymui mūsų kolonijoje.

Apylinkės Valdyba.

Pasaulio Lietuvių Archyvas švenčia dvidešimtmetį. Archyvo vadovybę sudaro
direktoriaus Vincas Liulevičius /kairėje/ ir skyrių vedėjai: Kazimieras Jasė -
nas-istorinės medžiagos inventizatorius, Česlovas Grinevičius-bibliotekos
vedėjas ir Stasys Staniškis-sekretorius. Staripsnį apie Archyvą žiūr. 4 pusl.

p-ku pastebėjau, kad į ši-
k ubą ateina vien tik pro-
komunistinė spauda. Iš tos
spaudos matėsi, kad dalis
jos ateina paskirų narių
vardu, dalis "Lietuvių Li-
teratūros D-jos" vardu ir
kita dalis vien tik tai "Ka-
nados Lietuvių Klubas Ma-
nitoboje" vardu.

Peržvelgus klubo kons-
tituciją, matosi, kad šis
klubas yra įsteigtas ir val-
džios patvirtintas specia-
liai išlaikyti lietuvių ra-
sės asmenų ir jų giminių
patogumui, teikti lietuvių
rasės asmenims visas klu-
bo privilegijas, pirmeny-
bes, aprūpinimus. Klubas
yra be piniginės naudos,
turi vykdyti labdarybės,
filantropijos, socialinius
ir sportinius tikslus.

Reiškia, kad klubas yra
kultūrinis. Jeigu jis yra
kultūrinis, tai kaip jame
nėra lietuviškos spaudos
arba vien tik tiktai komunis-
tinė, kuri palaiko vien
tik tiktai Lietuvos okupaciją.

Dar kitas reikalas, tai
klubo knygynas. Praeitais
protokoluose aptikau, kad
klubas savo lėšomis yra
įrengęs ir knygynui laikyti
specialias lentynas, o
jose prikrauta ir nemažai
knygų. Jeigu yra lietuviš-
kas knygynas, tai turi būti
ir lietuviškų laikraščių.

Todėl aš 1960 m. būda-
mas šio klubo p-ku pasi-
tariau su buvusiu klubo
v-bos nariu K. Ženteliu
bei kitais klubo v-bos na-
riais ir užsakėme visiems
lietuviams prieinamą laik-
raštį "Neprikli. Lietuvą".

Tai nuostabu, kad 1966
metais sausio 6 d., kada
įvyko visuotinis klubo na-
rių susirinkimas ir buvo
renkama nauja valdyba,
už kurią visai mažai na-
rių tebeįsavo, o didžiausia
dalis pajukdama atidavė
savo balsus su pajukos
atžymėjimais, kaip tai:
už Staliną, Chruščiovą ir
kitus komunistus.

Aš dirbdamas eilę me-
tų šio klubo valdybose ir
matydamas, kad klube vy-
rauja "Lietuvi- Literatū-
ros D-jos" nariai, 1965 m.
rugpjūčio 2 d. iš v-bos se-
kretoriaus pareigų atsist-
atydinau, parašiau moty-
vuotą atsistatydinimo pa-
reiškimą ir jį įtraukiau į
protokolų knygą.

Po to, klube prasidėjo
provokacijos, į kurias
jiems pasisekė įtraukti ir
minimą sekretorių Alf.
Jančiuką. Kadangi šio ra-
šinio tikslas yra tik paaiš-
kinti, dėl neatsiskaitymo
už laikraščio prenumera-
tą, todėl apie smulkesnį
klubo veikimą tenka palik-

ti tolimesniam laikui, o
dabar už tokį brangų lie-
tuviško laikraščio panie-
kinimą noriu tik paklaus-
ti: Kuriuo keliu eini Jan-
čiukai?

Atleiskime ir šiam
žmogui, nes gal ir jis turi
nors dalelę gerų norų, tik
nesugebėjo orientuotis.

Odabar tenka pakarto-
ti mūsų žymaus poeto-dai-
niaus žodžius: "Gražu už
Tėvynę pavargti, kentėti,
palaimintas darbas šalies
prigimtos,

Laimingas kurs prade-
dant aušrai tekėti, su bro-
liais į darbą kaip milži-
nas stos.

O tu, kurs lietuviu tik
vardą nešioji, o dvasią už-
spaustum Tėvynės jaunos
tegl vien tave ateitis to-
limoji, minėja, kaip išga-
mą mūsų dienos".

K. Strikaitis.

WELLAND, Ont.

"LITUANICOS"
LINKĖJIMAI

Wellando medžiotojų ir
meškeriojų klubo "Litu-
anica" įvykęs visuotinis
narių s-mas 1966 m. gru-
odžio m. 3 d. Crowland ho-
telio patalpose išrinko
valdybą, kuri pirmame
posėdyje svarstė bėga-
muosius klausimus ir pa-

PARTIZANAI ŠIMONIŲ GIRIOJE

Tiekia J. Kručas.

Nuorašas.

P. Laguckas.

VI. Jasinskas.

FSKIMO GALAS

Sučiirškė telefonas. Stambus pagyvenęs vy-
ras, pakilo nuo stalo ir
pakėlė ragelį:

- Kapitonas Snakin
klauso...

- Šimonių girioje aptik-
tas bunkeris, - skambėjo
ragelyje sujaudintas bal-
sas.

- Kokiam rajone?

- Apytikriai ten, kur
susikerta Anykščių, Ku-
piškio ir Rokiškio rajonų
ribos...

Po valandėlės nuo
Anykščių miesto dvi auto-
mašinos ginkluotų jau dū-
mė Šimonių girios link.
Apsiklausinėjęs vietinius
gyventojas, leitenantas
kapitonui raportavo: - yra
žmogus, kuris parodys
bunkerį... kad jame šiuo
metu slepiasi partizanai
abejonių nėra. Galvądžių
kaime mergina Janė Va-
levičiūtė ir Plikiškių kai-
mo Bronė Karvelytė su
kažkokiu vyru, kuris vie-
tiniais gyventojams ne-
pažįstamas, praėjusią
naktį vaikštinėjo po kai-
mą ir ieškojo naminės.
Iš to sprendžiant, bunke-
ris negali būti tuščias...

- O kas tos merginos?

- Iš visko sprendžiant,
atrodo, bendrininkės. Bu-
vo popietė. Dulks skvar-
bus lietus. Vadovaujami
kapitono Snakin, vyrai le-
itenanto Karakausko, apsi-
ginklavę automatais ir
kulkosvaidžiais, vyrai
patraukė į numatytą rajo-
ną. Pirmos dvi valandos
jokių rezultatų nedavė.

Kai kas jau bandė abejoti
gautomis žiniomis. Ta-
čiau įsakymas lieka įsa-
kymu. Visi šlapi, sušalę
vaikiniai brovėsi vis gi-
liau ir giliau. Neliko ne-

reigomis pasiskirstė se-
kančiai:

J. Staškevičius - pirm.,
Br. Luomanas - medžiok-
lė reikalų vedėjas,
St. Bogard - meškerioji-
mo reikalų vedėjas,

Pr. Beržėnas - kasini-
kas,
St. Sinkuvienė - sekreto-
rė.

Valdyba aptarė eina-
muosius klubo reikalus
ir padarė metmenis atei-
ties darbams.

Kalėdų švenčių ir Nau-
jųjų Metų proga sveikino
savo narius linkėdama
geriausios sėkmės me-
džiojimo ir meškeriojimo
sporte. Kartu visiems lie-
tuviams bendradarbiau-
jantiems ir atkreipusiem
malonų dėmesį į klubo
darbus, asmeninės laimės
ta proga linki Valdyba.

pastebėtas nei vienas me-
dis, nei vienas keltas,
joks įdubimas, kalnelis.
Staiga perbėgdamas nuo
medžio prie medžio, lei-
tenantas Karakauskas
sustingo lyg stabo ištik-
tas. Netoliese iš po žemių
sklido prislopintas mote-
riškas juokas, girdėjosi
tranki muzika. Leitenan-
tas rankos mostu pasi-
kvietė du arčiausiai bu-
vusius "liaudies gynėjus".

- Girdit? - paklausė vir-
pančių iš susijaudinimo
balso.

Vaikinai sukluso. Ir jie
tą patį užgirdo. Abejoti
nebuvo nei mažiausio pa-
grindo.

- Atrodo, kad bunkeris
pota mažyte eglute, - nu-
traukė tylą Karakauskas,
rodydamas vaikams už
20 metrų vieno metro
aukštumo plačiašakę eg-
lutę. - Praneškite kapito-
nui Snakinui...

Po valandėlės, lydimas
būrio stribių atskubėjo ka-
pitonas. Jam buvo nuro-
dytas bunkeris. Apžiūrė-
jęs apylinkę, kapitonas
pareiškė:

- Teks nuo bunkerio per
50 metrų atsitraukti...

Iš visų pusių plieno žie-
do nukrypo į bunkerį au-
tomatų ir kulkosvaidžių
vamzdžiai. Vaikinių veidai
sustingo. Pradėjo slinkti
pilnos tylos minutės. O
muzika ir moteriškas
juokas iš po žemių vis dar
skambėjo.

- Apie save mes jiems
pranešime granatą, - gu-
lėčamas prie storo eglės
kamieno, pareiškė kapi-
tonas. - Tačiau į bunkerį
granata neturi pataikyti...
Gal būt sutiks pasiduoti...

Leitenantas sviedė gra-
natą. Per girią nusirito
kurtinantis trenksmas. Po
to stėjo tokia tyla, jog, jei
ne išgąsdintų paukščių
sparnų plasnojimas, galė-
jai išgirsti sujaudintos
širdies plakimą. Staiga
eglutė, stovinti ant bunke-
rio, pavirto į šalį, ir iš
nedidelės angos pasirodė
vienplaukė galva. Kapito-
nas, išvydęs, suriko:

- Jūs apsupti! Telioka
tik pasiduoti! Penkias mi-
nutes duodame apsigalvo-
ti.

Partizanas apstulbu-
siomis akimis valandėlę
dairėsi aplinkui ir, atro-
do, niekaip negalėjo su-
prasti kas nutiko. Paskui
jis, matyt, išžiūrėjo aplin-
kui ginkluotus žmones ir
išsigandęs šmukstelėjo
atgal. Ir vėl lyg niekur
nieko toje pat vietoje at-
sirado eglutė.

Garsioji Jaunimo Centro vakarienė naujiems namams statyti. Kairėje matome vedėją kun. dr. Joną Kubilių, dešiniau akt. Kazi Veselką linksminanti publika, sumokėjusią už vakarienę po 100 dolerių. Dešinėje prie satalo matome vakarienės rengėjas ir gale stalo NEprikllausomos Lietuvos Sporto skyriaus vedėją Kazį Baroną, pakeliui į Meksiką. Foto V. Noreikos.

MONTREALYJE, 2159 - 2161 ST. CATHERINE STREET EAST, 1966 METŲ GRUODŽIO MĖNESIO 31 DIENĄ 8 VALANDĄ VAKARO

D.L.K. Vytauto Klubo didžiojoje salėje yra rengiamas NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS

- PRIE TURTINGO BUFETO IR GEROS MUZIKOS SUTIKSIME NAUJUOSIUS 1967 METUS.
- PRIE BILIETŲ KAINOS BUS DUODAMA IŠGĖRIMAS IR UŽKANDA.

Bilietai kainą \$ 4.-, jaunimui \$ 1.75. Prašome bilietus įsigyti pas platintojus arba Klube iš anksto, telefonas: 522-2353.

Klubo Valdyba.

MONTREAL

AUŠROS VARTŲ PARAP.

- Kalėdų švenčių tvarka: Bernelių vidurnakčio mišios; vienos bažnyčioje, kitos salėje; dienos metu-8,9,10 ir 11 val. ryto. Išpažintys: Kūčių dieną-tarp 4-6 val. popietį ir naktį 11:45 prieš Bernelių mišias.

- Naujų metų pamaldų tvarka: 12 val. vidurnakčio mišios, dienos metu: 8, 9, 10 ir 11 val. ryto, popietinė mišios-5 val.

- "Tėviškės Žiburiai", minėdami savo 15 metų sukaktį, išleido prof. St. Ylos knygą "Dievas Sutemose". Kaina tik \$3.00.

- Aukos bažnyčios fondai: M.Sedan-\$6,00; P.Kličius-\$5,00; L.Černyšovas-\$10,00; H.Nagys-\$15,00; St.Jau gelis-\$25,00.

- Rinkliavą perėmė sekmadienį-\$230,00. Šv. Petro Apaštalo misijų naudai suaukota-\$189,00.

• Montrealio Metro traukinyse prateistas iki Frontanac, ir jau veikia.

DR. J. SEMOGAS

5441 BANNANTYNE, Verdun.
Pirmadienį ir ketvirtadienį 2-4; 7-9 p.m.
antradienį ir penktadienį 2-4 p.m.
trečiadienį 7-9 p.m.
šeštadienį 11-1 p.m.
Tel: 767-3175, namų 366-9582.

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALIŠKA
1396 St. Catherine St. W.
Suite 419, tel. UN 6-8235
Namų tel.: MU 1-2051.

DR. A. O. JAUGELIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA
1410 Guy Street, 1 aukštas
11-12 kambarys.
Tel. 932-6662; namų 737-9687

DR. V. GIRIUNIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA
5330 L'Assomption Blvd.
Tel. 255-3535.

ŠV. KAZIMIERO PARAP.

- Kalėdų švenčių tvarkai išpažintys penktad. vakare nuo 7 val. ir šeštadienį 6.30 ir po 10.30 v. vakaro. Kūčių dieną laikymės lietuvišką tradiciją ir pasninkaukime, nors pasninko prievolės nėra. Kalėdų naktį mišios 12 val. bažnyčioje ir dienos metu kaip sekmadienį-9, 10 ir 11 val.

- Parapijos parengimai: Kazimierinė vakariinė kovo 4 d. ir Margučių koncertas, kurį išpildys Toronto Prisikėlimo parap. studenčių choras, balandžio 1 d.

- Parapijos visuotinis susirinkimas, įvykęs sekmadienį po sumos išrinko parap. komitetą P. Adamonį ir J. Gabrusevičių 3-4 ms metams.

Šv. Onos draugijos susirinkimas buvęs Šv. Kazimiero parapijos salėje, valdybą paliko ta pačia.

TĖVO ALGIMANTO KEZIO, S. J.

fotografijų paroda buvo atdaryta jaukioje nuotaikoje, dalyvaujant gražiam būriui lietuvių. A. Vartų salėje. Paroda atidarė ir apie T. A. Kezį papasakojo T. E. Kijauskas, S. J. padėjo rengėjams, pp. Zubams, kurie parodą sutvarkė ir paruošė, J. Šiaučiuoliui, pp. Kęsgailoms ir atsilankiusiems.

ADVOKATAS

STASYS DAUKŠA, LL.D.
4 Notre Dame St. E.
Suite 902 ir 903
Tel: 861-8478 ir 861-8479

ADVOKATAS

JOSEPH P. MILLER
B.A., B.C.L.
Suite 205
168 Notre Dame St. E.
UN 6-2063 ir UN 6-2064.

Notaras

J. BERNOTAS
B.A., B.C.L.
Sun Life Building
Suite 2001
Tel.: UN 6-4364.

NELAUKITE PASKUTINĖS DIENOS! EXPO 67

Visi, kurie iš Kanados arba JAV ruošiasi į EXPO 67, įsigykite įėjimo pasportus ir bonų knygetes jau dabar. Nuolaida 25-55%. Visų rūšių pasportus "Litas" mielai pėsčius apdraustais laisvais arba C.O. D. Informacija siūnama nemokamai. Rašykite: "Litas", 1465 De-Seve Street, Montreal 20, Que.

Pasportų rūšis	Suaugusiems Dabar	Pilna kaina	Jaunimui Dabar	Pilna kaina	Vaikams Dabar	Pilna kaina
1 dienos	\$2.00	\$2.50	\$2.00	\$2.50	\$1.00	\$1.25
7 dienų	\$7.50	\$12.00	\$6.75	\$10.00	\$3.75	\$6.00
Sezoniniai	\$22.50	\$35.00	\$20.00	\$30.00	\$11.25	\$17.50

"LITAS"

1465 De Seve St., Montreal 20, P.Q.
TEL. 766-5827

MOKA už:

Indėlius 5%
Fin. s-tas 4%
Nemokamas gyvybės draudimas iki \$2.000 bendros santaupų sumos.

IMA už:

Neklin. turto paskolas 7%
Asmenines paskolas 7.6%
Investicines paskolas 8.4%
Pigus paskolų draudimas iki \$10.000.

KASOS VALANDOS:

1465 DE SEVE: Sekmadieniais 10.30 - 12.30. Darbo dienomis: 10.00 - 3.00 val. kasdien, išskyrus pirmą ir šėštą. Vakare: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais 7.00 - 9.00 val.

ROSEMOUNT SKYRIUS: 3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545. Diena: penktad. 1.00 - 6.00 val. Vakare: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais 7.00 - 9.00 val.

SPECIALI PROGRAMA bus lietuviškojo L. Stankevičiaus vedamo radio pusvalandžio, per CFMB stotį Kalėdų dieną, gruodžio 25 6 val. vakaro.

"LITAS" BUS UŽDARYTAS abiejose skyriuose Kalėdų ir N. Metų sekmadieniais ir pirmadieniais. Kitas tų savaitės dienas bus dirbama įprastomis valandomis.

"LITO" KALENDORIUS išsiuntinėjamas visiems nariams kartu su biuleteniu Nr. 6. Jeigu kas jų negavo, prašome pasitikrinti su "Litu" dėl savo adreso. PAKELIAMOS PALŪKANOS IR DIVIDENDAI

"Lito" valdyba nutarė nuo 1967 m. vasario mėn. 1 d., tai yra nuo sekančio palūkanoms skaičiuoti metų ketvirčio, pakelti palūkanas už depozitus nuo dabartinių 4% iki 4.4%. Dividendai už šėrus pagal statutą nustatomi metinio narių susirinkimo finansinius metus užbaigus ir patvirtinus metinę apyskaitą. Tačiau šiamatėje už šėrus 1967 metams numatoma mokėti 5-1/4%, vietoje dabar mokamų 5%.

Priedu "Litas" duoda nemokamą gyvybės draudimą iki \$2,000 bendros santaupų sumos. Gyvybės apdrauda verta dar vieno papildomo procento. Be to, iš depozitų sąskaitų "Litas" duoda pilnus čekių patarnavimus ir juos apmokėjęs grąžina savininkams, kurie labai prasiiverčia kaip išlaidų dokumentai. Pr. R. DLK VYTAUTO KLUBO ŽINIOS

Naujųjų metų sutikimas įvyksta klube, (žiūrėk skelbimą).

Pašalpinės Draugijos susirinkimas Naujų metų dieną neįvyks, nukeltas į 1967 m. sausio 8 d.

J. Gražys KAILIŲ SIUVĖJAS

SIUVŲ IR PARDUODU
Taisau ir Remodeluoju
Vasaros laike saugojimas / Storage /
6396 Bannantyne, Verdun.
PO 7-6183.

LAIKRODININKAS

ANTANAS ŽUKAS
1855 WELLINGTON ST.
Tel. WE 2-0644.
TAISAU IR PARDUODU
ŽEMOMIS KAINOMIS
LAIKRODŽIUS IR JUVELYRUS.

AR ŽINOMA, KAD

"NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" SPAUSTUVE

spausdina bilietus, pakvietimus, vėžtines ir padėkos korteles, įvairius blankus, receptams, lapelius, vedybinius pakvietimus, mirties atveju užuovaitos laiškus, visokių "statemen-tus", vokus su adresais, laikraščius, žurnalus ir knygas.
Darbą atlieka pigiau, negu kitos spaustuės. Kviečiame įsitikinti.
Spausdinius galime priimti paštu ir pasiųsti.

Adresas: 7722 George Street, LaSalle, Montreal, P.Q. Canada.

JAUNIMO ŠOKIAI ruošiami Šv. Kazimiero parap. jaunimo, bus šį penktadienį, gruodžio 23 d. Lietuvių Klube. Gros spec. orkestras. Įėjimas 1 dol. Rengėjai kviečia visą lietuvių jaunimą.

N. L. REDAKCIJOJE lankėsi P. ir S. Kazlauskai, p. Matulienė, P. Petronis, J. Adakauskas, V. Rutkauskas. Vieni sutvarkė NL prenumeratos reikalus, kiti rūpinosi knygomis, tretieji kitokius reikalus sutvarkė. Visiems NL redakcija dėkinga.

• Inž. Gabrėnas Montrealy turėjo profesijos bei specialybės reikalų ir čia praleido savaitę laiko, atvykęs iš Filadelfijos. Ta proga p. Gabrėnas su pp. Knystautais lankėsi T. A. Kezio foto parodoje.

• Lachine ligoninėje, Dr. J. Šemogo gydomi, vienu metu buvo p. Rupšys, p. Tarasevičius, p. Jaseckas ir J. Gedvila. Vieni jų jau pasveiko, kiti dar gydomi.

"PENKI STULPAI TURGAUS AIKŠTĖJE"

Estas Rein Andre su prieš keletą metų suorganizuota iš naujų ateivių teatrų grupe, Toronto centrinės bibliotekos patalpose stato anglų kalba lietuvių rašytojo A. Landsbergio dramą "Penki stulpai turgaus aikštėje".

Landsbergis dramai pasirinko aktualų ir šurpulingai tragišką siužetą. Veiksmas vyksta Lietuvoje ir parodo finalinį laikotarpį kovos, trukusios 7-rius metus su galingu okupantu.

Nors drama 3 aktų, tačiau turi daug sceninių vaizdų. Veiksmas pilnas gaudžiai šurpių dramatiškų momentų ir sentimentų. Partizanai kovos odu siekia savo užsibrėžto idealo-laisvės sa-

vo kraštui ir savo žmonėms. Okupanto prokuroras brutaliausiomis priemonėmis kovoja su partizanais ir mirtimi juos baudžias siekia savo idealo - visuomeninės santvarkos (sovietinės). Abiejų pusių idealai neat-siekiami. Nelygyje kovoje visi partizanai žūna. Žūna taip pat ir prokuroras nuo partizanų kulkos, įsitikinęs, kad jo siekiamas idealas yra neįgyvendinama fikcija.

Epiloginėje scenoje amžinosios tiesos dviasia (komentatorius) labai dramatiškai užbaigia tragediją, esą, lietus nuplautos kraujo dėmes nuo stulpų, vėjas išnešiosias mištančiųjų skausmo klyksmus, bet mes visada girdėsime jauno nukauto vaiko žingsnius, puošiantį gėlėmis partizanų kapus.

Aktorių sąstatą sudaro įvairių tautybių asmenys: 3 vokiečiai, 5 latviai, 1 suomė, 1 lietuvis ir kiti. Stipriausias aktorius prokuroro asmeny; gerai suvaidinęs partizaną Antaną vokiečių tautybės aktorius, tik kartais jo vaidyboje buvo jaučiamas ne lietuviškas temperamentas. Stipri aktorė Gražinos asmeny (latvė). Lietuvis debutantas K. Kaknevičius stipriai suvaidino pirmininko charakterio tipą, tik jam reikia prašvarinti tarseną.

Visi aktoriai patyrę arba profesionalai, arba mėgėjai iš jaunystės dienų, todėl jų vaidyba išskili. Jie visi yra nauji ateiviai ir idėję nepaprastai daug darbo ir triūsio anglų kalbos tarčiai iššvarinti.

Dekoracijos šių dienų, kaip ir kitų teatralinių grupių, kuklios, bet įspūdingos. Taip pat ir apšvietimas. Impozantiškos stulpų dekoracijos vaidinime

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS GIRDIMAS KAS ŠEŠTADIENIS PER **CFMB** STOTI
BANGA 1410, 5.30 VALANDĄ VAKARŲ.
Programos vedėjas L. Stankevičius
Tel. 669-8834.

APSIDRAUSK!
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
P. ADAMONIS
Chartered Insurance Broker
3907 Rosemount Blvd.
TEL. OFF. 722-3545 RES. 256-5355
S-tos "Lite" No. 752 D

D.L.K. VYTAUTO KLUBAS

2159-61 ST. CATHERINE E., MONTREAL.
Nuo 1966 m. pradžios pradeda išnuomoti sales, talpinančias nuo 100 iki 600 asmenų pagal reikalą - vestuvėms, suvažiuojamoms ir kitokiems rengimams.
• Kainos prieinamos.
• Klubiečiams ir jaunimui speciali nuolaida.
• Reikalui esant duodamas pilnas patarnavimas: - virtuvės indai, personalas ir gėrimai.
Nelaukdami užsakykite kreipdamiesi į Klubą - J. Petrulį, tel: 522-2353

TORONTO

ŠVENČIŲ PAMALDŲ TVAR

Parapijose Bernelių mišios 12 val. naktį. Prisikel. par. 11 val. koncertas religinės muzikos. Solo J. Liustikaitė, R. Strimaitis, S. Kairys, ir kun. Br. Jurkšas. Prisik. par. sumą laikys Prancė provincijolas T. Andriejus.

• Pavojainga ties Toronto katas trofa įvyko susidūrus prekiniam traukiniui su smėliu pakrautu sunkvežimiu. Sunkvežimio įgula žuvo. 20 vagonų išvirto, bet pavojus buvo dėl to, kad išvirto ir 67 tonų cisterna su sprogsta mu propanu. Laimei katastrofa neišsipletė.

ir epiloginėje scenoje.

A. Landsbergio drama "Penki stulpai turgaus aikštėje" didelis įnašas į teatro kultūros lobyną. Drama palikusi tautines ribas išėjo į tarptautines sferas, nes jau buvo vaidinta anglų kalba keliose Š. Amerikos kontinento vietovėse ir sulaukė šiltų kritikų atsiliepimų. Veikalas yra dramatiškai stiprus, tema aktuali ir nesenstanti bei suprantama visoms tautomis, kaip pavergtoms, taip ir laisvoms. Reiktų manyti, kad veiklas pasiliks nesensantis, nes kova dėl laisvės ir teisių yra gyva ir gabi nuo pat žmonijos pradžios.

Peržvelgiant pasaulinės literatūros lobyną, Landsbergio "Stulpai" kažkaip prašosi analogijos su Šilerio "Plėšikais". Idėja ta pati - kova už laisvę ir teisybę, herojai tie patys - čia partizanai, ten plėšikai. Kovos vietovė ta pati - miškas. Idealo neat-sieję žuvo - čia partizanai, ten plėšikai.

Šilerio "Plėšikai" pasiliko neužmirštamas literatūros kūrinys, dėl

Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.
(1082 Bloor W., Toronto)
(i rytus nuo Dufferin Str.)
Raštinė: LE 4-4451.

LIETUVIŲ NAMŲ SAVININKŲ D-JA

parūpina namų savininkams alyva apšildymui pigesne kaina. Alyva "Es-so" kompanijos kainuoja 15,5 cento galionui, priede šildymo krosnių aptarnavimas dovanai; mokėti reikia tik už keičiamas dalis. Alyvos kaina rinkoje šiuo metu 18,1 cento galionui. Nori gauti alyvą papiginta kaina kreipiasi pas Stasį Janušauską tel. 763-2395.

ZIGMO PAULONIO ŠEIMA

ilgus metus sėkmingai prekiaavo tabako ūkių rajone prie Delhi. Turėjo nuosavą įvairių prekių bei reikmenų krautuvę. Paskutiniu metu ketino išvažiuoti į JAV, turėjo jau net ir vizą, bet apsigalvojo ir pasilieka Kanadoje. Nusipirko Londone, Ont. namus - vieną šešių, kitą dviejų butų. Jų dukra studijuoja Ottawos universitete, turi dar vieną sūnų. Z. Paulionis yra toronietis p. Novogrodskių švogeris. Sėkmės jiems naujoje vietoje.

Landsbergio "Stulpų" - parodys ateitis.
Besidomįs.

SKAITYTOJŲ DĖMESIUI

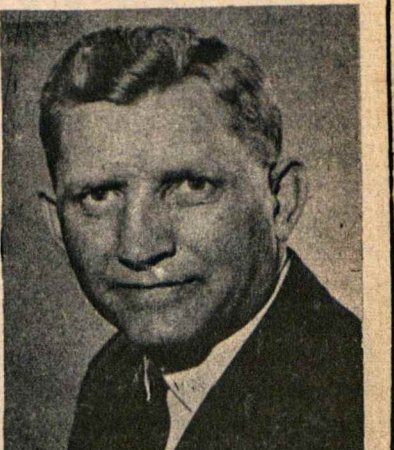
Pranešame, kad Nepriklausoma Lietuva tarpusavyje ventys neišeis. Išeis po naujų metų, kaip paprastai leidžiamuoju laiku.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal
MONTREAL ENTERPRISES REG'D
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.
6695-35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)
Montreal 36, Que. Tel. RAYmond 7-3120.

Keating FORD

Sales Limited
4415 Bannantyne Ave., Verdun.
FALCON - FAIRLANE
GALAXIE - THUNDERBIRE
MUSTANG - TRUCKS
USED CARS
1 year guarantee.
Kreipkitės į
LEO GURECKAS
Sales Managers Assistant
Keating Ford lietuvis atstovas
769-8831.

Tel. namų DO6-2548
Istaigos 769-8529.